

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

Aktuální problémy spojené s výběrem daní v ČR
Actual problems associated with collection of taxes in Czech republic

Soňa Bušková

Plzeň 2012

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta ekonomická
Akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Soňa BUŠKOVÁ**
Osobní číslo: **K10B0057K**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Podniková ekonomika a management**
Název tématu: **Aktuální problémy spojené s výběrem daní v ČR**
Zadávací katedra: **Katedra financí a účetnictví**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Vymezte základní pojmy související s daněmi v ČR.
2. Charakterizujte a rozeberte fungování a organizaci daňové správy ČR.
3. Upozorněte na problémy spojené s výběrem daní v ČR.
4. Porovnejte sledované problémy ve vybraných letech.
5. Shrňte zjištěné výsledky a posuďte budoucí vývoj s ohledem na plánovanou daňovou reformu.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: **40 - 60 stran**

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

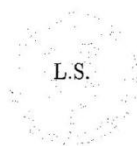
- **KOBÍK, J.; KOHOUTKOVÁ, A.** *Daňový řád s komentářem*. Olomouc: ANAG, 2010. ISBN 978-80-7263-616-7
- **KUBÁTOVÁ, K.** *Daňová teorie a politika. 5. aktualizované vydání*. Praha: Wolters Kluwer ČR a.s., 2010. ISBN 978-80-7357-574-8
- **PAVLÁSEK, V.; HEJDUKOVÁ, P.** *Veřejné finance a daně v České republice*. Plzeň: NAVA 2010. ISBN 978-80-7211-360-6
- **PEKOVÁ, J.** *Veřejné finance úvod do problematiky. 4. aktualizované vydání*. Praha: ASPI a.s., 2008. ISBN 978-80-7357-358-4
- **VANČUROVÁ, A.; LÁCHOVÁ, L.** *Daňový systém ČR 2010*. Praha: 1. VOX, 2010. ISBN 978-80-86324-86-9

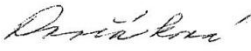
Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Pavlína Hejduková**
Katedra financí a účetnictví

Datum zadání bakalářské práce: **30. listopadu 2011**

Termín odevzdání bakalářské práce: **4. května 2012**

Doc. Dr. Ing. Miroslav Plevný
děkan

Prof. Ing. Lilia Dvořáková, CSc.
vedoucí katedry

V Plzni dne 30. listopadu 2011

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Aktuální problémy spojené s výběrem daní v ČR“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucího bakalářské práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

V Plzni , dne

.....

Poděkování

Chtěla bych poděkovat vedoucí bakalářské práce Ing. Pavlíně Hejdukové za poskytnuté informace a rady při vypracování bakalářské práce.

Obsah

Úvod.....	7
1 Charakteristika daní	8
1.1 Historický vývoj daní.....	8
1.2 Třídění daní.....	8
1.3 Základní daňové náležitosti	10
1.3.1 Daňový subjekt	10
1.3.2 Objekt (předmět daně)	10
1.3.3 Základ daně.....	10
1.3.4 Sazba daně	11
1.4 Doplnkové daňové náležitosti.....	11
1.5 Funkce daní.....	12
1.6 Daňová soustava ČR.....	12
2 Fungování a organizace daňové správy	15
2.1 Správa daní	15
2.2 Části daňového řízení.....	16
2.2.1 Registrační řízení	16
2.2.2 Daňové řízení.....	17
2.3 Postupy při správě daní.....	19
2.4 Povinnosti daňových poplatníků.....	20
2.4.1 Lhůty pro podání daňových přiznání a placení daní.....	20
3 Problémy s výběrem daní	24
3.1 Daňové úniky.....	24
3.1.1 Nelegální daňové úniky	24
3.1.2 Legální daňové úniky.....	27
3.2. Nedobytnost daňových pohledávek.....	31
3.2.1 Postup při zahájení a průběhu vymáhání	31
3.3 Daňové ráje	33
3.4 Problémy na straně daňové správy	35
3.4.1 Problémy z důvodu legislativních změn	35
3.4.2 Změna judikatury	35
3.4.3 Organizace práce.....	36
3.4.4 Elektronická podání	36

4 Vývoj inkasa daňových příjmů	40
4.1 Daň z příjmů právnických osob	40
4.2 Daň z příjmů fyzických osob	41
4.3 Daň silniční	45
4.4 Daň z přidané hodnoty	46
4.5 Daň z nemovitosti	47
4.6 Daň dědická, darovací a z převodu nemovitosti	48
4.7 Spotřební daně	50
5 Připravovaná daňová reforma	53
6 Závěr	56
7 Seznam tabulek a grafů	58
8 Seznam použitých zkratk	60
9 Seznam použité literatury:	61

Úvod

Daně tvoří nejvyšší příjmovou složku veřejných rozpočtů. [5, s. 301] Jsou to povinné platby, které se odvádí ve stanovené výši a lhůtě.

Daňový systém ČR je rozsáhlý a komplikovaný. Často dochází ke změnám právních předpisů, zákony jsou překotně schvalovány a to vede k nepřesným závěrům a následným novelizacím. Tyto změny přináší daňovým poplatníkům mnohé problémy, protože ne všichni jsou včas a správně informováni a také stěžují práci pracovníkům státní správy, na které jsou kladeny čím dál vyšší nároky. Problémy narůstají také díky schopnosti některých daňových subjektů nalézt mezery v právních předpisech, aby se vyhnuly placení daní.

S daněmi se setkává každý z nás a to buď přímým placením daně ze svého podnikání nebo zaměstnání, daně z vlastnictví nemovitosti, ale také nepřímo při nákupu zboží.

Téma daní pro svou bakalářskou práci jsem si vybrala proto, že v současné době je daňová problematika jednou z nejvíce ožehavých otázek jak na politické scéně, tak na poli veřejného života.

Práce je rozdělena do pěti kapitol.

První kapitola je zaměřena na vymezení základních daňových pojmů, je zde vysvětlena základní funkce daní a popsána daňová soustava a daně, které ji tvoří.

Druhá kapitola pojednává o funkci a organizaci daňové správy a o průběhu jednotlivých daňových řízení.

Třetí kapitola se týká praktické části. Zde jsou popsány problémy s výběrem daní jako jsou daňové úniky, nedobytnost pohledávek, daňové ráje a také problémy, které se týkají daňové správy.

Čtvrtá kapitola je zaměřena na vývoj daňových příjmů ve vybraných letech.

Pátá kapitola pojednává o chystané daňové reformě, upozorňuje na připravované změny organizace státní správy a na projekt Jednotného inkasního místa.

Práce vyústí ve shrnutí výsledků a posouzení budoucího vývoje s ohledem na plánovanou daňovou reformu.

Cílem práce je upozornit na hlavní problémy spojené s výběrem daní v ČR, analyzovat faktory jejich vzniku, porovnat sledované údaje ve vybraných letech a navrhnout možná řešení týkající se zkoumaných problémů.

1 Charakteristika daní

1.1 Historický vývoj daní

"Daně, i když ne v podobě, ve které je známe nyní, mají stejně dlouhou historii jako stát." [6, s. 9]

"Daně byly zpočátku druhořadým nepravidelným příjmem státní pokladny. Často se vybíraly příležitostně k financování určité potřeby. Většinou měly povahu naturální daně." [5, s. 346]

"S rozvojem zbožně peněžního hospodářství se měnily daně naturální na peněžní platby státu. V historickém vývoji daně postupně měnily svoji formu i obsah.

Z nepravidelných, příležitostných plateb sloužících k úhradě mimořádných výdajů se daně stávají pravidelnými povinnými platbami. Stát začal vyžadovat platby z toho důvodu, že potřeboval finanční prostředek ke krytí výdajů spojených s výkonem svých funkcí.

V současnosti představují daně peněžní, povinné, nenávratné platby do veřejného rozpočtu, které se vybírají na základě mocenské povahy státu, tzn. na základě zákona. Daň je platba neúčelová, neekvivalentního charakteru, pravidelně se opakující, s přesně určenou výší sazby." [4, s. 50]

1.2 Třídění daní

Daní se pro účely tohoto zákona rozumí peněžité plnění, které zákon označuje jako daň (tzn. daň z příjmů, daň z přidané hodnoty, spotřební daň, daň silniční, daň z nemovitostí, daň dědická, daň darovací daň z převodu nemovitostí, daně ekologické), dále pak clo nebo poplatky (soudní poplatky, místní poplatky), jakož i další peněžní plnění, jejichž správa podléhá dělené správě. [2, s. 19]

Dle vazby daně na důchod ekonomického subjektu se daně člení na přímé a nepřímé. [3, s. 20]

Přímé daně jsou takové daně, při kterých se poplatník dělí se státem o svůj příjem, důchod či hospodářský výsledek daného zdaňovacího období běžného roku a to v poměru, v jakém je stanovena sazba daně. [1, s. 20] (Jedná se o daně důchodové a majetkové).

Nepřímé daně jsou takové daně, u kterých lze odlišit osobu poplatníka a plátce daně a které jsou svázány s poskytnutím či prodejem zboží nebo služeb. [1, s. 20] (mezi nepřímé daně patří daň z přidané hodnoty, spotřební daně).

Další třídění rozlišuje daně podle objektu, v němž jsou uloženy. Hlavními jsou daně:

- z důchodů
- ze spotřeby
- z majetku [3, s. 20]

Podle charakteru veličiny, z níž se daň platí, se daně třídí na:

- kapitálové: daně uložené na stavovou veličinu
- běžné: daně uložené na tokovou veličinu [3, s. 21]

Podle vztahu k platební schopnosti poplatníka třídíme daně na:

- osobní: zohledňují platební schopnost poplatníka
- in rem : platí se bez ohledu na platební schopnost poplatníka

Podle vztahu mezi velikostí daně a velikostí daňového základu nerozlišujeme daně:

- stanovené bez vztahu ke zdaňovacímu základu: daně paušální, z hlavy
- specifické: podle množství jednotek
- ad valorem: určují se podle ceny z daňového základu [3, s. 22]

Podle daňového určení, tj podle rozpočtu, do kterého plynou, se dělí takto:

- státní
- municipální
- vyšších územněsprávních celků
- svěřené [3, s. 23]

1.3 Základní daňové náležitosti

"Daně jsou ukládány na základě zákona, který stanoví daňovou povinnost, podmínky jejího vzniku, trvání, zániku a další náležitosti." [4, s. 52]

1.3.1 Daňový subjekt

Daňovým subjektem je osoba, kterou za daňový subjekt označuje zákon. Do pojmu daňový subjekt jsou zahrnuty i takové osoby, které zákon označuje jako poplatníka nebo plátce daně [2, s. 91].

Poplatníkem je fyzická nebo právnická osoba, která je povinna daň platit.

Plátcem daně je právnická nebo fyzická osoba, která je povinna příslušnou daň vypočítat, vybrat, srazit a odvést do příslušného veřejného rozpočtu. Plátce je povinen odvést daň vybranou i od jiných subjektů.

1.3.2 Objekt (předmět daně)

Objektem daně je hospodářská skutečnost (majetek, důchod, spotřeba výrobků a služeb), ze které se daň vybírá. Předmět daně je nutné přesně vymezit věcně a určit, za jaké období se příjmy mají počítat.

Předmět zdanění musí být jednoznačně a úplně vymezen zákonem, kterým se vymezuje konkrétní daňová povinnost. Do základu daně se nezahrnuje ta část předmětu zdanění, která je od daně osvobozena. [4, s. 53]

Vynětí z předmětu daně se používá tam, kde nejsme schopni přesně definovat předmět daně (např. dary jsou vyňaty z předmětu daně, protože podléhají dani darovací). [6, s 17]

1.3.3 Základ daně

Základ daně je předmět daně, ze kterého se daň vyměřuje. Je vyjádřen v měřitelných jednotkách a to buď ve fyzikálních (např. kus, m², t, hl apod.) nebo v hodnotovém vyjádření (v korunách). [6, s. 19]

1.3.4 Sazba daně

Sazba daně je výše daně na daňovou jednotku

Daňové sazby dělíme:

1. ve vztahu k druhu základu daně na:

- jednotné: stejná sazba pro všechny typy a druhy předmětu.
- diferencované: liší se např. podle druhu předmětu daně (silniční daň), podle subjektu daně(daň dědická darovací)

2. ve vztahu změny velikosti daně ke změně velikosti základu daně na:

- pevné: vyjádřené absolutní částkou
- relativní: vyjádřeny v %, člení se na lineární, progresivní a degresivní sazby [4, s. 54]

1.4 Doplnkové daňové náležitosti

Sleva na dani - částka, která se odpočítává od vypočtené částky daně ve zvlášť zákonem vymezených případech [4. s. 58] (např. u daně z příjmů fyzických osob - sleva na poplatníka, na manželku, žijící s poplatníkem, která nemá vlastní příjem přesahující částku stanovenou zákonem). Od 01.01.2005 bylo zavedeno daňové zvýhodnění na vyživované dítě žijící s poplatníkem v domácnosti. Daňové zvýhodnění může poplatník uplatnit formou slevy na dani, daňového bonusu nebo slevy na dani a daňového bonusu.

Osvobození od daně - jde o tzv. zproštění povinnosti platit daň při splnění v daňovém zákoně stanovených podmínek (např. u daně z příjmů fyzických osob u příjmů sociálního charakteru).[5, s. 309]

Nezdanitelná část daně - snižuje základ daně. Nárok na ni vzniká splněním podmínek stanovených zákonem. [4, s. 68] (např. dary, úroky z úvěru apod.)

1.5 Funkce daní

Daně plní celou řadu funkcí. Mezi nejdůležitější patří:

- Alokační
- Stabilizační
- Redistribuční
- Fiskální

Alokační funkce se uplatňuje v případě tržních selhání funkce. Příčiny tržních selhání jsou: existence veřejných statků, statků pod ochranou, externalit a nedokonalá konkurence. Alokační funkce znamená buď vložení prostředků tam, kam jich trh vkládá málo nebo odejmutí prostředků z oblasti, kde jich je příliš mnoho (např. zdanění ekologické).

Stabilizační funkce znamená zmírňování cyklických výkyvů v ekonomice v zájmu zajištění dostatečné zaměstnanosti a cenové stability.

Redistribuční funkce má za úkol přesunout část důchodů a bohatství směrem od bohatších jedinců k chudším.

Za nejdůležitější funkci daní se označuje **fiskální funkce**. Rozumí se jí získávání finančních prostředků do veřejných rozpočtů.

Význam daní jakožto příjmu veřejných rozpočtů dosahuje více než 90% podílu na celkových příjmech.[3, s. 19]

1.6 Daňová soustava ČR

Současná daňová soustava České republiky vstoupila v platnost 1. ledna 1993.

Její fungování je spojeno s existencí řady právních předpisů. Tyto předpisy se dělí na hmotné a procesní.

Daňové právo procesní upravuje práva a povinnosti správců daně, daňových subjektů a ostatních osob zúčastněných na správě daní. Právním předpisem v současnosti je zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, který nahradil zákon č. 337/92 Sb., o správě daní a poplatků. [4, s 59]

Daňové právo hmotné se uplatňuje prostřednictvím daňového práva procesního. Hmotné předpisy upravují jednotlivé daně.

Současnou daňovou soustavu ČR tvoří tyto daně:

1. Daň z přidané hodnoty

2. Daně spotřební:

- daň z minerálních olejů
- daň z lihu
- daň z piva
- daň z vína a meziproductů
- daň z tabákových výrobků

3. Daně z příjmů:

- daň z příjmů fyzických osob
- daň z příjmů právnických osob

4. Daň z nemovitostí

5. Daň silniční

6. Daň dědická, darovací a daň z převodu nemovitosti

7. Ekologické daně:

- daň ze zemního plynu a některých dalších plynů
- daň z pevných paliv
- daň z elektřiny [4, s 59]

Další příjmy, které mají charakteristiku daní:

- clo
- pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti
- pojistné na veřejné zdravotní pojištění
- poplatky (správní, místní a soudní)

Příjmy plynou do státního rozpočtu do rozpočtu obcí a krajů a do jiných veřejných rozpočtů (např. do fondu dopravní infrastruktury se převádí daň silniční [4, s 80] a 9,1% daň z motorových olejů[4, s 90]).

Všechny daně kromě spotřebních a ekologických spravují finanční úřady. Spotřební, ekologické daně a daň z přidané hodnoty při dovozu spadají pod správu celních úřadů.

Daně tvoří největší příjmovou složku státního rozpočtu. [5, s 301]

Tabulka 1: Celkové příjmy státního rozpočtu v roce 2010 (v mld. Kč)

Celkové příjmy SR	1.000,38
<i>daňové příjmy (bez poj.)</i>	<i>508,02</i>
<i>z toho:</i>	
<i>daň z přidané hodnoty</i>	<i>187,82</i>
<i>spotřební + ekologické daně</i>	<i>130,86</i>
<i>daň z příjmů právnických osob</i>	<i>86,30</i>
<i>daň z příjmů fyzických osob</i>	<i>87,49</i>
<i>ostatní daňové příjmy</i>	<i>15,55</i>
<i>pojistné</i>	<i>355,84</i>
<i>nedaňové a ost. příjmy</i>	<i>153,32</i>

zdroj: Ministerstvo financí ČR [20]

2 Fungování a organizace daňové správy

Dne 01.01.2011 nabyl účinnosti zákon č. 199/2010 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů . Tímto dnem bylo zřízeno vedle finančních ředitelství a finančních úřadů Generální finanční ředitelství .

V současné době je 8 finančních ředitelství, která jsou podřízena Generálnímu finančnímu ředitelství a 199 finančních úřadů je podřízeno finančním ředitelstvím.

Od 1. ledna byl do do soustavy územních finančních orgánů nově zaveden Specializovaný finanční úřad, který spravuje:

- právnické osoby, u kterých za zdaňovací období přesáhl obrat 2 miliardy Kč
- banky
- pobočky zahraniční banky
- pojišťovny
- zajišťovny
- spořitelny a úvěrní družstva
- pobočky
- pobočka pojišťovny z jiného členského státu nebo z třetího státu
- pobočka zajišťovny z jiného členského státu nebo z třetího státu
- každý člen skupiny, pokud alespoň jeden ze členů skupiny je jedním z výše uvedených subjektů. [13]

2.1 Správa daní

Dne 1. ledna 2011 nabyl účinnosti zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, který nahradil dosavadní zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon upravuje postup správců daní, práva a povinnosti daňových subjektů a třetích osob. [2, s. 13]

Za cíl správy daní zákon považuje správné zjištění a stanovení daní a zabezpečení jejich úhrady.[2, s. 15]

Správa daní je postavena na principu, že každý daňový subjekt má dvě základní povinnosti: přiznat daň a toto své tvrzení doložit.[2, s. 16]

Podporou daňové správy je automatizovaný daňový informační systém (ADIS). Aplikativní verze programů se skládá z dílčích modulů pro zpracování daňových přiznání jednotlivých daní, z modulů společných průřezových činností, které jsou potřebné pro správu, evidenci, vybírání a vymáhání daní, převod finančních prostředků oprávněným příjemcům a z modulů nezbytné systémové podpory, včetně modulů pro elektronické zpracování písemností na Internetu české daňové správy a podpory služeb Daňového portálu. Každoročně reaguje na legislativní změny nejen v oblasti daňových zákonů, ale i na ostatní změny v legislativě, které správu daní ovlivňují. [14]

Finanční úřady jsou tvořeny těmito odděleními: registrační oddělení a evidence daní, vyměřovací oddělení, vymáhací oddělení, kontrolní oddělení a oddělení majetkových daní. Na krajských úřadech je navíc oddělení dotací a státního dozoru. Jednotlivá oddělení spravují přidělenou agendu a účastní se daňového řízení v rámci své kompetence.

2.2 Části daňového řízení

2.2.1 Registrační řízení

Registrační řízení probíhá podle obecných ustanovení o řízení daňového řádu. Je pro něj typické, že se nejedná o daňové řízení, které směřuje ke zjištění výše částky daně a k její úhradě.

Toto řízení upravuje povinnost daňového subjektu v případě, že tento získá povolení nebo oprávnění vykonávat činnost, která je zdrojem příjmů.

Daňový subjekt, který obdrží povolení nebo získá oprávnění vykonávat činnost, která je zdrojem příjmů, je povinností do 30 dnů podat přihlášku k registraci u příslušného správce daně. [2, s. 563]

Přihlášku k registraci může podat daňový subjekt také na živnostenském úřadě, kde se nachází centrální registrační místo. Živnostenský úřad tuto přihlášku elektronicky zasílá na místně příslušný finanční úřad.

Registrační povinnost nevzniká takovému daňovému subjektu, u kterého vznikla jen nahodilá nebo jednorázová daňová povinnost, u daňového subjektu, u kterého je předmětem daně pouze nemovitost. [2, s. 568]

Správce daně prověří údaje uvedené daňovým subjektem v přihlášce k registraci a rozhodne o registraci ve lhůtě 30 dnů ode dne podání přihlášky. [2, s. 574]

"Zaregistrovanému daňovému subjektu přidělí správce daně daňové identifikační číslo." [2, s. 577]

Dojde-li ke změně údajů, které je povinen daňový subjekt uvádět při registraci, je povinen tuto změnu oznámit správci daně do 15 dnů, ode dne, kdy nastala. [2, s. 573] Těmito údaji se myslí zejména adresa trvalého bydliště, příjmení, adresa pro doručování, čísla účtů a daně na které se registrace vztahuje (týká se daně z příjmů fyzických a právnických osob, k dani z přidané hodnoty, k dani z nemovitosti, k dani silniční , k dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků a k dani z příjmů vybírané zvláštní sazbou).

Pokud daňový subjekt přeruší nebo ukončí podnikatelskou činnost, oznamuje tuto skutečnost na živnostenský úřad. Stejně jako přihlášku k registraci, i tyto údaje jsou elektronicky zasílány na finanční úřad.

Celá registrace slouží zejména k tomu, aby měl správce daně dostatek informací o daňovém subjektu, což usnadňuje jak kontakt v rámci klientského přístupu, tak přináší i snazší postup při vyhledávací činnosti. [2, s. 573]

Kromě registračního řízení existují při správě daní ještě další řízení, která nejsou svázána s určitou daní. Jedná se např. řízení o delegaci, kde dochází ke změně místní příslušnosti všech daní. [2, s. 563]

2.2.2 Daňové řízení

Daňové řízení se vede se za účelem správného zjištění a stanovení daně a zabezpečení její úhrady a končí splněním daňové povinnosti.

V Nalézací rovině probíhají tato řízení:

- **Vyměřovací:** Daňové řízení je zahájeno dnem, kdy příslušnému správci daně došlo podání ve věci učiněné osobou zúčastněnou na správě daní, nebo dnem, kdy správce daně osobě zúčastněné na správě daní oznámil zahájení řízení. Nesplní-li daňový subjekt svou povinnost učinit podání zahajující řízení, zahájí správce daně toto řízení z moci úřední [2, s. 592]

Daň lze stanovit:

- na základě daňového přiznání nebo vyúčtování podané daňovým subjektem
- z moci úřední, pokud daňový subjekt přiznání nebo vyúčtování nepodá.

[2, s. 603]

Pokud na základě provedených šetření správce daně zjistí, že tvrzená daň neodpovídá daňové povinnosti, stanoví výslednou daň sám., přičemž rozdíl mezi částkou tvrzenou a zjištěnou v platebním výměru vyznačí a odůvodní. [2, s. 604]

- **Doměřovací:** "Zjistí-li daňový subjekt, že daň má být vyšší než poslední známá daň je povinen podat dokonce měsíce následujícího po měsíci, ve kterém to zjistil, dodatečné daňové přiznání nebo dodatečné vyúčtování a ve stejné lhůtě rozdílnou částku uhradit." [2, s. 604]

"Daň lze doměřit na základě dodatečného daňového přiznání nebo dodatečného vyúčtování nebo z moci úřední." [2, s. 618]

- "Jako další typ dílčího řízení bylo označeno řízení o odvolání, tedy řízení o řádném opravném prostředku". [2, s. 594]

V rovině platební jsou tyto typy dílčích daňových řízení:

- **Řízení o posečkání daně a rozložení její úhrady na splátky**

Předmětem evidence daní je zaznamenávání vzniku, stanovení, splnění, zániku daňových povinností a z toho vyplývajících přeplatků, nedoplatků a případných převodů evidovaných na osobních daňových účtech [2, s. 642]

" Na žádost daňového subjektu nebo z moci úřední může správce daně povolit posečkání úhrady daně, popřípadě rozložení její úhrady na splátky"[2, s. 661]

- **Řízení o zajištění daně**

Pokud správce daně má odůvodněnou obavu, že daň, u které dosud neuplynul den splatnosti, nebo daň, která nebyla dosud stanovena, bude v době její vymahatelnosti nedobytná, nebo že v této době bude vybrání daně spojeno se značnými obtížemi, může vydat zajišťovací příkaz" V zajišťovacím příkazu

správce daně vyjádří důvody, které jej vedly k vydání zajišťovacího příkazu [2, s. 697]

Správce daně může rozhodnout o přijetí ručení třetí osoby nebo může rozhodnout o přijetí bankovní záruky k zajištění dosud neuhrazené daně [2, s. 22]

Daň lze také zajistit prostředním placení záloh [2, s. 724]

– **Řízení vymáhací**

Vymáhání daní - nucený výběr nedoplatků

Správce daně může vymáhat nedoplatek daňovou exekucí nebo zabezpečit vymáhání nedoplatku prostřednictvím soudu nebo soudního exekutora, uplatněním nedoplatku v insolvenčním řízení, přihlášením do veřejné dražby. [2, s. 729]

Daňová exekuce se nařizuje vydáním exekučního příkazu. [2, s. 744]

" Správce daně má právo vymáhat daňové nedoplatky nejpozději do šesti let po konci roku, ve kterém se nedoplatek stal splatným." [6, s. 77]

Vymáhání nedoplatků je činností finančního úřadu, která má přímý dopad na plnění veřejných rozpočtů a přispívá ke zvyšování platební kázně.

– **Řízení o odvolání**

Jedná se o řízení o řádném opravném prostředku proti rozhodnutí vydanému v platební rovině. [2, s. 595]

2.3 Postupy při správě daní

Vyhledávací činnost: Správce daně vyhledává důkazní prostředky a daňové subjekty a zjišťuje plnění jejich povinností. Může probíhat i bez součinnosti s daňovým subjektem.

V rámci vyhledávací činnosti správce daně ověřuje:

- úplnost evidence nebo registrace daňových subjektů
- zjišťuje údaje týkající se příjmů, majetkových poměrů
- shromažďuje a zpracovává informace

- opatřuje nezbytná vysvětlení
- provádí místní šetření [6, s. 288]

"Významným nástrojem k prověření výše daně stanovené daňovým subjektem je daňová kontrola. Správce daně má v jejím průběhu poměrně široké pravomoci. Na jejím základě může doměřit daň." [6, s. 72]

Předmětem daňové kontroly jsou daňové povinnosti, tvrzení daňového subjektu nebo jiné okolnosti rozhodné pro správné zjištění a stanovení daně. [2, s. 315]

Provádí se zpravidla u daňového subjektu.

Daňovou kontrolu dělá Finanční úřad namátkově, nemusí mít pro kontrolu konkrétní důvody. Pracovníci daňové kontroly se ale nejvíce zaměřují na daňové subjekty, u kterých lze předpokládat daňové úniky.

2.4 Povinnosti daňových poplatníků

"Řádné daňové tvrzení je povinen podat každý daňový subjekt, kterému to zákon ukládá, nebo daňový subjekt, který je k tomu správcem daně vyzván." [2, s. 595]

2.4.1 Lhůty pro podání daňových přiznání a placení daní

Daňové přiznání k dani z přidané hodnoty se podává do 25. dne po ukončení zdaňovacího období. Zdaňovací období u daně z přidané hodnoty (DPH) je měsíční nebo čtvrtletní. Pokud obrat nepřesahuje částku 2 mil. Kč je období čtvrtletní, od 2 mil. do 10 mil. je plátce oprávněn si zvolit za zdaňovací období kalendářní měsíc. Daňová povinnost je rozdíl mezi daní na výstupu a odpočtem daně. Jestliže je daňová povinnost menší než nula, hovoříme o nadměrném odpočtu. [7]

Daň z přidané hodnoty je daní sdílenou, část plyne do státního rozpočtu, část do rozpočtu obcí a část do rozpočtů krajů.

Daň z přidané hodnoty upravuje zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty v platném znění. [4, s. 98]

Daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob podává každý, jehož roční příjmy, které podléhají dani, přesáhly 15 000,- Kč, pokud se nejedná o příjmy osvobozené nebo o příjmy, z nichž je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně. Daňové přiznání není povinen podat poplatník, který má příjmy ze závislé činnosti a funkčních požitků pouze od jednoho a nebo postupně od více plátců a podepsal prohlášení k dani. Daňové

přiznání se podává nejpozději do 3 měsíců po uplynutí zdaňovacího období . Pokud za daňový subjekt zpracovává daňové přiznání daňový poradce, podává se daňové přiznání nejpozději do 6 měsíců po uplynutí zdaňovacího období období. Podmínkou je, aby plná moc pro daňového poradce či advokáta byla správci daně odevzdána před uplynutím 3 měsíců po uplynutí zdaňovacího období. [2, s. 597]

Daňové přiznání k dani z příjmů právnických osob se podává nejpozději do tří měsíců po uplynutí zdaňovacího období. Jsou-li poplatníci povinni na základě zvláštního zákona mít účetní závěrku ověřenou auditorem nebo předkládá-li jejich daňové přiznání daňový poradce, podává se přiznání nejpozději do šesti měsíců po uplynutí příslušného zdaňovacího období. [2, s. 597]. Pro podání daňového přiznání v prodloužené lhůtě platí stejná podmínka jako u daně z příjmů fyzických osob.

Daň z příjmů fyzických i právnických osob je splatná v poslední den lhůty stanovené pro podání řádného daňového řízení. [2, s. 595]

Jedná se o sdílené daně, část se odvádí do rozpočtů obcí a krajů a část do státního rozpočtu .

Daň z příjmů fyzických osob a právnických osob upravuje zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů v platném znění. [4, s. 62]

Daňové přiznání k dani z nemovitostí je poplatník povinen předložit do 31. ledna zdaňovacího období. Pokud podal daňové přiznání v předchozím zdaňovacím období a nedošlo k žádné změně, daňové přiznání se nepodává. Pokud daň nepřevyší částku 5 000,- Kč, je daň splatná do 31.05. běžného zdaňovacího období. [4, s. 77]

Daň z nemovitostí je daní svěřenou, celá částka se převádí do rozpočtů obcí.

Daň z nemovitosti upravuje zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitosti v platném znění. [4, s. 73]

Daňové přiznání k dani silniční se podává do 31. ledna po ukončení zdaňovacího období. Poplatník platí čtvrtletní zálohy v průběhu zdaňovacího období do 15.04., 15.07.,15.10. , 15.12 a za prosinec do 31.01. po ukončení zdaňovacího období.

Výnos silniční daně je příjmem Státního fondu dopravní infrastruktury.

Silniční daň upravuje zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční v platném znění. [4, s. 80]

Daňové přiznání k dani dědické a darovací je poplatník povinen podat do 30 dnů od rozhodné skutečnosti. Správce daň vyměří platebním poukazem, daň se musí zaplatit do 30 dnů ode dne doručení platebního výměru. [4, s. 87]

Daňové přiznání k dani z převodu nemovitosti musí poplatník daně podat správci daně nejpozději do konce třetího měsíce následujícího po měsíci, v němž byl zapsán vklad práva do katastru nemovitosti. Poplatník je povinen si svoji daňovou povinnost vypočítat a v termínu podání daňového přiznání ji zaplatit.[4, s. 87]

Výnosy z daně darovací, daně dědické a daně z převodu jsou příjmem státního rozpočtu. Daň dědickou, daň darovací a daň z převodu nemovitostí upravuje zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a o dani z převodu nemovitostí v platném znění.[4, s. 85]

U spotřebních daní je zdaňovacím obdobím kalendářní měsíc. Plátcům, kterým vznikla povinnost daň přiznat a zaplatit, jsou povinni předložit daňové přiznání do 25. dne po skončení zdaňovacího období. Splatnost daně je do 40. dne po skončení zdaňovacího období, ve kterém vznikla povinnost daň přiznat s výjimkou daně z lihu, kdy je daň splatná ve lhůtě 55 dnů po skončení zdaňovacího období a daně z tabákových výrobků [4, s. 94].

Výnos ze spotřebních daní plyne do státního rozpočtu kromě výnosu spotřební daně z minerálních olejů, ze kterého 9,1% je příjmem státního fondu dopravní infrastruktury. Spotřební daň upravuje zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních v platném znění. [4, s. 90]

U ekologických daní je zdaňovacím obdobím vždy kalendářní měsíc. Plátcům daně, kterým vznikla povinnost daň přiznat a zaplatit, jsou povinni předložit daňové přiznání zaplatit a daň do 25. dne po skončení zdaňovacího období, ve kterém daňová povinnost vznikla. [4, s. 108]

Výnos ekologických daní je příjmem státního rozpočtu ČR.

Daně ekologické byly zavedeny zákonem č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů v platném znění, který nabyl účinnosti 01.01.2008. [4, s. 107]

Daňové přiznání lze podat osobně, poštovní přepravou, elektronicky nebo datovou schránkou.

Daň se platí v české měně a lze ji uhradit prostřednictvím poštovní poukázky, platbou na pokladně finančního úřadu nebo bezhotovostně prostřednictvím bankovního příkazu z bankovního účtu.

Za nepodání daňového přiznání nebo dodatečného přiznání se zpožděním déle než 5 dní se zaplatí pokuta minimálně 500 Kč. Maximálně se může vyšplhat na 300 000 Kč.

[2, s. 77]

3 Problémy s výběrem daní

Je naprosto pochopitelné, že každý daňový subjekt se snaží na daních zaplatit co nejméně. Minimalizace daňové povinnosti je racionálním ekonomickým chováním daňového subjektu. Minimalizace daňové povinnosti nabývá celé řady podob, od těch, které zákonodárce předpokládá až po trestně právní jednání daňových subjektů.

Prvním stupněm je využívání daňových úspor. Daňová úspora vzniká tím, že daňový subjekt využívá snížení daňových povinností v rámci postupů stanovených zákonem.

Dalším stupněm je vyhnutí se dani. Vyhnutí se dani představuje minimalizace daňové povinnosti vyhledávání nezamýšlených skulin ve stylizaci daňových zákonů.

Takové jednání není v rozporu se zákonem, je však nemorální.

Na konci spektra minimalizace daňové povinnosti stojí daňový únik, který je protiprávním jednáním daňového subjektu cílem neoprávněně zkrátit velikost daňové povinnosti. Daňové úniky omezují předpokládaný daňový výnos a jsou pro společnost škodlivé.[6, s. 36]

3.1 Daňové úniky

Daňové úniky dělíme na legální a nelegální. [5, s. 310]

3.1.1 Nelegální daňové úniky

Nelegálního daňového úniku se poplatník dopouští tím, že úmyslně porušuje svoje daňové povinnosti. Porušením daňové povinnosti může být například poskytnutí služby a nevykázání dokladu, vystavování fiktivních dokladů, manipulace s účetnictvím, nepřiznání příjmů atd.

Manipulaci s účetnictvím a chybnému vedení tržeb lze předejít zavedením registračních pokladen. V registrační pokladně by byla archivovaná evidence tržeb, která by sloužila jako důkazní prostředek při určení daňové povinnosti.

Stát ročně přichází kvůli daňovým únikům o 25 až 30 miliard korun. Z toho až 15 miliard Kč činí daňové úniky související s daní z přidané hodnoty a podvody s pohonnými hmotami. [17]

Nejběžnější druhy podvodů s pohonnými hmotami:

- Nekontaktní daňový subjekt - do obchodu je zapojen tzv. bílý kůň. Bílým koněm může být osoba nevzdělaná, která netuší, že páchá trestnou činnost nebo se jedná o bezdomovce. Může jít také o cizince, kterému byl ukončen pobyt v ČR. Tento subjekt je nekontaktní, nepřebírá písemnosti, v sídle firmy se nezdržuje.
- Čtvrtletní x měsíční plátce - měsíční plátcí nakupují od čtvrtletních, měsíční si nárokují odpočty a čtvrtletní plátce buď nepodá daňové přiznání nebo ho podá, ale daňová povinnost není uhrazena.
- Krácení daně z přidané hodnoty - týká se nákupu pohonných hmot v jiných státech Evropské unie (EU). Plátcí neodvedou DPH a následně je prodávají prostřednictvím sjednaných prodejců za výrazně nižší ceny
- Přimíchávání technologického a strojního oleje do motorové nafty tzv. pančování

Cíleným opatřením proti daňovým únikům v oblasti pohonných hmot byla novela zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách, ve znění pozdějších předpisů, podle které jsou distributoři pohonných hmot a provozovatelé čerpacích stanic povinni na území ČR nakupovat pohonné hmoty pouze od osob zapsaných v registru distributorů pohonných hmot. Tento registr vede Generální ředitelství cel. [12]

Pokusy o daňové úniky se objevily v obchodě se všemi komoditami. S daňovými úniky souvisí například také obchodování se šroty, kde je nemožnost identifikace původu. Rizikové jsou emisní povolenky a v poslední době je pozorován nárůst podvodů související s dovozem dřeva, které se dováží z Rumunska a Bulharska. [17]

Daňových úniků se v těchto případech dopouští osoby tím, že neplní své povinnosti, vůči správě daní, nepřiznávají žádná zdanitelná plnění nebo přiznávají minimální plnění, které neodpovídají skutečnosti. Všechny tyto obchody jsou prováděny za účelem vylákání nadměrných odpočtů.

Jako nový trend se jeví nákup společnosti v případě, že finanční úřad zajistí finanční prostředky podezřelého subjektu. Přes tuto připravenou společnost se poté uskutečňují obchody nebo se využívá její bankovní účet.

Daňoví poplatníci jsou velmi vynalézaví. Poslední případ o daňový únik se objevil u nejmenované likérky, odkud odcházelo zboží do skladu účelově vzniklé firmy. Pokud celníci náklad nezkontrolovali, tak se ve skladech odstranily kolky, vrátily se zpět likérce a veškeré dokumenty se zlikvidovaly. Toto zboží se pak prodávalo domluveným restauracím a obaly se vracely likérce. [10]

Jako další opatření proti daňovým únikům bylo zapracování institutu ručení za nezaplacenou daň a režim přenesené povinnosti (reverse-charge) v novele zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty účinné od 01.04.2011.

Zavedení institutu ručení je použito pro případy, kdy odběratel věděl nebo měl a mohl vědět, že daň z přidané hodnoty nebude úmyslně zaplacená nebo dodavatel se dostane nebo dostal do postavení, kdy nemůže daň zaplatit. Ručitelem za nezaplacenou daň se podle novely může stát odběratel - plátců DPH, který přijal zdanitelné plnění uskutečněné v tuzemsku od jiného plátce, který daň z přidané hodnoty z tohoto zdanitelného plnění neuhradil nebo jinak krátil daň.

U režimu přenesené povinnosti má povinnost přiznat daň příjemce, který má zároveň nárok na odpočet daně. Od 01.04.2010 toto pravidlo platilo při dodávání zlata, odpadů a při obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů. Od 01.01.2012 se týká režim přenesení daňové povinnosti také stavebních a montážních prací. [7]

Příklad :

Firma X sjedná se stavební firmou Y smlouvu o dílo na stavební práce. Firma Y bude povinna vystavit daňový doklad, kde uvede celkovou cenu bez daně a sdělení pro příjemce, že má povinnost zaplatit daň. Firma X podá přiznání k DPH a daň zaplatí. Firma X má nárok i na nadměrný odpočet.

Do nelegálních daňových úniků se od 01.01.2012 řadí tzv. švarcsystém nebo-li výkon práce mimo pracovněprávní vztah. Tento vztah je výhodný jak pro zaměstnavatele, tak pro zaměstnance. Zaměstnavatelům umožňuje vyhnout se placení sociálního a zdravotního pojištění. Zaměstnancům, kteří pracují na základě živnostenského oprávnění a sociální pojištění si platí sami, plynou výhody zejména z možnosti uplatňování paušálních výdajů. Nevýhodou je to, že nemohou čerpat dovolenou a nemají jiné zaměstnanecké výhody. [18]

Opatřením pro omezení daňových úniků je získávání informací o daňových subjektech formou místních šetření, prověřování dodavatelů, odběratelů, dopravců, kteří jsou uvedeni v záznamní povinnosti, spolupráce s jinými právníckými osobami, využívání veřejných databází. Dále prověřování nových plátců, zjišťování důvodu pro dobrovolnou registraci k DPH, zjišťování předmětu činnosti. V případě, že daňový subjekt přestane podávat daňové přiznání a nereaguje na výzvy je nutno přistoupit na zrušení registrace k dani z přidané hodnoty z moci úřední.

Množství daňových úniků by mohlo v budoucnu snížit e-účetnictví. Všichni ti, kteří obchodují s alkoholem, cigaretami nebo pohonnými hmotami by měli vést účetnictví elektronicky a stát by k němu měl kdykoliv přístup.

K zamezení daňových úniků při uskutečňování mezinárodních transakcí se využívá systému VIES, nebo-li systému Evropské unie pro výměnu informací v oblasti DPH.

[14]

3.1.2 Legální daňové úniky

Legálními úniky se myslí využívání daňových výhod, které jsou umožněny zákonem. Mezi tyto výhody patří výdajové paušály, slevy na manžela či manželku, slevy na dítě, odpisy, uplatňování ztrát z minulých let nebo rozdělení příjmů na spolupracující osoby. Využívání daňových výhod bylo jednou z příčin poklesu inkasa u daně z příjmů fyzických osob.

Mezi hlavní příčiny poklesu inkasa patří výdajové paušály. Výdaje vzniklé v souvislosti s podnikáním si lze uplatnit ve skutečné výši nebo v paušální výši. Možnost uplatňování výdajových paušálů byla zavedena z důvodu podpory drobných podnikatelů, a to zejména ke snížení administrativy spojené s vedením účetnictví nebo daňové evidence.

Tabulka 2: Výdaje uplatněné v paušální výši (§ 7 odst. 7, § 9 a § 10 zákona o daních z příjmů)

druh činnosti	výdajový paušál pro rok 2011
<ul style="list-style-type: none"> - příjmy ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství - příjmy ze živnostní řemeslných 	80%
<ul style="list-style-type: none"> - příjmy ze živnosti kromě živností řemeslných 	60%
<ul style="list-style-type: none"> - příjmy z jiného podnikání podle zvláštních předpisů - příjmy z užití nebo poskytnutí práv průmyslového nebo jiného duševního vlastnictví, autorských práv - příjmy z výkonu nezávislého povolání - příjmy znalce, tlumočníka, zprostředkovatele kolektivních sporů - příjmy z činnosti insolvenčního správce 	40%
<ul style="list-style-type: none"> - příjmy z pronájmu 	30%

zdroj: vlastní zpracování na základě [9]

Příklad:

Pan X vykonává řemeslnou činnost. Jeho příjmy dosáhly za rok 2011 částky 800 000 Kč. Příjmy si uplatňuje v paušální výši.

Tabulka 3: Výpočet daňové povinnosti:

příjem	750 000,-
výdajový paušál (80%)	600 000,-
základ daně	150 000,-
daň (15%)	22 500,-
sleva na poplatníka	23 640,- (za rok 2012 bude činit 24 840,-)
daňová povinnost	0,-

Zdroj: vlastní zpracování, 2012

Jako další příčinou snížení inkasa se jeví vyplácení daňových bonusů a zvýšení limitu příjmu manželky nebo manžela. Daňové bonusy si může uplatnit daňový poplatník na vyživované dítě žijící s ním v domácnosti, který měl příjem ve výši šestinásobku minimální mzdy. [9]

Příklad:

Pan Y má živnostenský list: reklamní činnost. Příjmy s této činnosti činí 800 000,-Kč.

Výdaje spojené s činností činí 600 000,- Kč.

Pan Y si výdaj uplatňuje paušálem. Má 2 děti, které s ním žijí ve společné domácnosti ve věku 12 a 14 let.

Tabulka 4: Výpočet daňové povinnosti:

příjmy	800 000,-
výdaje	600 000,-
základ daně	200 000,-
daň (15%)	30 000,-
sleva na poplatníka	23 640,-
sleva na děti	23 208,- (11 604 x 2)
daňová povinnost	0,-
daňový bonus	16 848,-

zdroj: vlastní zpracování, 2012

Pan Y požádá u Finančního úřadu o vrácení přeplatku v částce 16 848,-Kč.

Daňové bonusy si mohou uplatnit i osoby pracující v zahraničí a se zemí, kde pracují je uzavřena smlouva o zamezení dvojího zdanění.. Tyto osoby zdaňují svoje příjmy v zahraničí a uplatňují si tam daňové výhody na děti. Protože příjmy v ČR nepřesahují stanovenou částku (šestinásobek minimální mzdy), existuje nárok na vyplacení daňového bonusu na vyživované dítě, i když příjmy ze zahraničí těchto osob bývají vysoké. Tento paradox pocítují zejména finanční úřady sídlící v příhraničí, kde se výrazně zvýšila administrativa spojená s potvrzováním zahraničních formulářů a narostl počet daňových příznání k dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti s žádostmi o vyplacení daňových bonusů.

V souvislosti s daňovými zvýhodněními se objevilo několik případů, kdy došlo k falšování rodných listů nebo byly zjištěny neoprávněné žádosti na vyplacení daňových bonusů na děti, které v domácnosti s žadatelem nežily.

Opatřením pro tyto případy je ověřování údajů a nárok správce daně na předložení úředně ověřených rodných listů.

Ke snížení daně lze využít také uplatňování odpisů u dlouhodobého majetku. Pokud není dosaženo ve zdaňovacím období vysokého zisku, může se odpisování přerušit a uplatnit až v obdobím nadcházejícím. [9]

Daňoví poplatníci si mohou snížit základ daně také o ztrátu z minulých let. Ztráta vzniká, pokud jsou výdaje vyšší než příjmy. Ztráta se může uplatnit nejdéle v pěti následujících letech.

Daňoví poplatníci se snaží ušetřit na dani také tím, že rozdělují zisk na spolupracující osoby. Spolupracujícími osobami se rozumí osoby, které žijí s poplatníkem ve stejné domácnosti, většinou to bývá manželka, manžel nebo děti. [9]

Daňový základ lze snížit o paušál na motorové vozidlo, které je využíváno k podnikání. Pokud se vozidlo používá pouze k podnikání, je možné do nákladů započítat částku 5 000,-Kč měsíčně, pokud se současně používá i k soukromým účelům započítává se do nákladů částka 4 000,- Kč měsíčně. [9] Protože již není povinnost vést u silniční daně knihu jízd, nelze ověřit, zda se vozidlo opravdu využívá k podnikání.

Legální daňové úniky lze snížit legislativními opatřeními jako je upřesnění podmínek, za kterých je možné poskytnout daňové zvýhodnění nebo snížením výdajových paušálů. Tento problém lze také snížit odstraněním nepřesností ve formulacích daňových zákonů.

3.2. Nedobytnost daňových pohledávek

Dalším problémem při výběru daní je nedobytnost daňových pohledávek.

3.2.1 Postup při zahájení a průběhu vymáhání

Pracovník vymáhacího oddělení vymáhá daňový nedoplatek daňovou exekucí nebo zabezpečí vymáhání nedoplatku prostřednictvím soudu, soudního exekutora, popřípadě jej uplatní v insolvenčním řízení nebo přihlásí do veřejné dražby. [2, s.729]

Vymáhání daňových nedoplatků vždy předchází vyhotovení výkazu nedoplatků. Před vydáním exekučního příkazu je daňový subjekt vyrozuměn o výši nedoplatků a upozorněn na následky spojené s jejich neuhrazením. Pověřený pracovník zpracovává výzvy k součinnosti třetích osob na zdravotní pojišťovny, banky a podle zjištěných informací provádí kroky k urychlenému vymožení nedoplatku (vydává zajišťovací příkaz, využívá institutu ručení nebo využívá institut zajištění pohledávky). Pokud nejsou konkrétní informace k dispozici, ověřuje se existence nemovitého majetku v katastru nemovitostí. Dále se ověřuje vlastnictví motorového vozidla, existence stavebního spoření nebo penzijního připojištění.

Nevede-li vymáhání nedoplatku k vymožení požadované částky z důvodu neexistence majetku je navržen nedoplatek k odpisu pro nedobytnost.

Tabulka 5: Vývoj vymáhaných a vymožených daňových nedoplatků v letech 2006–2010 v mld Kč

Nedoplatky vymáhané			Nedoplatky vymožené	
ROK	Počet případů	Částka	Počet případů	Částka
2006	1.751.207	68,505	443 009	5,203
2007	1.811.163	68,477	471 228	6,054
2008	2.237.389	67,382	521 621	6,334
2009	2.997.730	68,011	553 470	5,999
2010	3. 996.484	71,166	614 493	7,012

zdroj: Česká daňová správa [14]

Tabulka 6: Vývoj daňových nedoplatků jednotlivých daní v letech 2006–2010 v mil.Kč

druhy příjmů	2006	2007	2008	2009	2010
daň z přidané hodnoty	43 338	44 056	45 631	48 019	57 337
daň spotřební	3 460	2 568	2 067	1 560	1.106
daň z příjmů právnických osob	17 843	18 742	17 672	16 668	17 505
daň z příjmů vybíraná srážkou	401	318	306	304	311
daň silniční	1 098	1 106	1 129	1 249	1 346
daň dědická	10	9	11	10	10
daň darovací	228	240	181	171	172
daň z převodu	4 455	3 991	3 846	3 503	3 270
daň z příjmů FO - podnikající	14 644	14 886	15 085	14 340	14 364
daň z příjmů FO - závislá činnost	5 310	4 570	4 338	4 099	4 053
daň z nemovitosti	1 103	1 015	938	902	901
ost.příjmy,odvody, pokuty, popl.	9 433	5 990	6 647	5 324	3 857
daň z příjmů obyvatelstva	361	215	43	23	19
ostatní zrušené daně	3 671	3 391	2 636	2 277	2 134
celkem	105 354	101 100	100 531	98 448	106 387

zdroj: Česká daňová správa [14]

Největší nárůst daňových nedoplatků vykazuje daň z přidané hodnoty, daň z příjmů právnických osob a daň z příjmů podnikajících fyzických osob. Pokles zaznamenaly ostatní příjmy, odvody, pokuty a poplatky, spotřební daň, daň z nemovitosti a ostatní zrušené daně.

Nepříznivý vývoj nedoplatků byl ovlivněn zejména dopady hospodářské krize. Vzrostla nezaměstnanost, u podnikajících osob došlo k omezení nebo ukončení činnosti. Vymáhání zkomplikovalo také zvýšení počtu podání insolvenčních návrhů na majetek dlužníků, z důvodu jejich špatné platební schopnosti. Nastaly také situace, kdy při vymáhání bylo zjištěno, že poplatníci nevlastní žádný majetek, protože ho převedli na jinou osobu ještě před vznikem nedoplatku. V řadě případů dlužník zmizel nebo nahlásil adresu trvalého pobytu na ohlašovně Městského úřadu nebo se jednalo o cizince, který měl ukončen dlouhodobý pobyt v ČR.

Vývoj nedoplatků byl také ovlivněn prováděním odpisů daňových nedoplatků pro nedobytnost z důvodu nemajetnosti dlužníků.

Na vývoj nedoplatků mohl mít vliv počet podaných žádostí o posečkání nebo o placení daně ve splátkách, o kterých nebylo do konce roku 2010 rozhodnuto. [14]

Důvody v těchto žádostech jsou prověřovány a na jejich základě vydáno buď kladné nebo zamítavé rozhodnutí.

Jako nejefektivnější exekuční prostředek se jeví pohledávka na účty daňových dlužníků v bankách. Dalším prostředkem jsou exekuce na mzdy, na důchody, sociální a nemocenské dávky a exekuce na prodej movitých věcí. V těchto případech se část mzdy nebo dávky odvádí na nedoplatek vedený u příslušného finančního úřadu. [14]

Problémem je odchod daňových dlužníků do zahraničí. Tím daňové nedoplatky nezanikají, ale vymáhání probíhá v rámci mezinárodní spolupráce

Jako přijaté opatření vedoucí ke snížení daňových nedoplatků se jeví zjišťování a prověřování informací o majetkových poměrech daňových dlužníků, přístup do centrálních registrů, zakotvení právních předpisů, v případě, že se daňový subjekt zbavuje svého majetku, trestní odpovědnost statutárních zástupců společností a posílení vyhledávací činnosti.

3.3 Daňové ráje

Daňovými ráji jsou označeny země, kde je jen malé nebo žádné daňové zatížení, kde je anonymita vlastnictví a lepší ochrana investic. Stát v souvislosti s daňovými ráji přichází o spoustu peněz. Odhad o jakou částku by se mohlo jednat není k dispozici.. Svě sídlo do daňového ráje přesunulo kolem 12 tisíc firem. [26]

Některé destinace přestávají být pro české firmy atraktivní z důvodu podepsání Dohody o výměně daňových informací. Do dnešní doby bylo podepsáno osm mezinárodních dohod a to s Kajmanskými ostrovy, Bermudami, Ostrovem Man, Guernsey, Jersey, Britskými Panenskými ostrovy, San Marinem a Bahamským společenstvím.

Dále je sepsáno kolem 80 smluv o zamezení dvojího zdanění.

Cílem výměny informací je prevence daňových úniků a s nimi související finanční kriminality. [22]

Tabulka 7: Nejoblíbenější daňové ráje:

Země	firemní daň
Nizozemsko	20-25%
USA	různá
Kypr	10%
Lucembursko	20-21%
Panenské ostrovy	0%
Seychelské republika	0%
Lichtenšteinsko	7,5-15%
Panama	0%
Belize	0%
Gibraltar	0%
Kajmanské ostrovy	0%
Monako	33,3%
Bahamy	0%
Nizozemské Antily	2,4%-5,5%
Bermudské ostrovy	0%

zdroj: vlastní zpracování na základě [26]

Vláda vyrazila do boje s daňovými ráji tím, že od příštího roku hodlá zvýšit srážkovou daň z 15% na 35%. Toto opatření se bude týkat především příjmů z podílu na zisku, licenčních poplatků, úroků, příjmů ze služeb a příjmů z nezávislých činností.

"V praxi to znamená, že pokud si v Česku někdo například objedná poradce z Britských Panenských ostrovů, zaplatí daň ten, kdo objedná, ne poradce. Pokud by si objednával služby v Česku, srážkovou daň by neplatil. Vláda si od zvýšení srážkové daně slibuje 700 miliónů ročně. "

Od příštího roku navíc vznikne v Praze Specializovaný finanční úřad, který se bude daňovými ráji zabývat. [19]

3.4 Problémy na straně daňové správy

Problémy s výběrem daní nejsou jen na straně daňových poplatníků, ale také na straně daňové správy. Tato situace je ovlivněna několika základními faktory. Mezi faktory patří především častá změna právních předpisů.

3.4.1 Problémy z důvodu legislativních změn

Začátek roku je období, kdy mají správci daně na finančních úřadech plné ruce práce. Podává se přiznání k dani z přidané hodnoty za 4. čtvrtletí předchozího roku, přiznání k dani silniční, přiznání k dani z nemovitosti. Průběžně daňoví poplatníci odevzdávají vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků. Toto hektické období vrcholí podáním přiznání k dani z příjmů. Správce daně tato přiznání kontroluje a v této kontrole mu pomáhá program Adis, který je schopen nalézt podezřelá daňová přiznání, chybné výpočty apod. Správci daně na základě kontrol zasílají daňovým subjektům výzvy k odstranění pochybností, platební výměry nebo různá rozhodnutí. Tím, že neustále dochází k legislativním změnám, programy musí být aktualizovány. Během měsíce je instalovaná nová verze, která je vzápětí doplňovaná opravnými verzemi. Největším zásahem do chodu finančních úřadů bylo zavedení zákona č. 280/2009., daňový řád, který vstoupil v platnost 01.01.2011 a který nahradil zákon č. 337/1992 o správě daní a poplatků. Z tohoto důvodu musel být zcela přepracován podpůrný program pro správu daní Adis a upraveny aplikace pro jednotlivé agendy. Programové změny se připravovaly před platností daňového řádu, ale na úřady se aplikovaly až v době jeho platnosti a teprve v průběhu roku se doplňovaly. Pracovníci správy daně byli nuceni začátkem roku 2011 většinu písemností v programu přeeditovat nebo tvořit písemnosti ručně v programu Word, aby odpovídaly platným právním předpisům. Tato situace jim způsobila nemalé problémy a zejména vysoké časové ztráty.

Opatřením do budoucnosti je včasná příprava na veškeré změny, včasné vydávání metodických pokynů a provádění programových změn.

3.4.2 Změna judikatury

Změna judikatury je další z příčin, která znesnadňuje práci pracovníkům správy daně. Problém spočívá ve zpoždění vydávání metodických pokynů oproti soudním výkladům.

Takovým přelomovým rozhodnutím byla např. změna počítání prekluzivní lhůty, nebo-li lhůty pro vyměření daně. Dle rozhodnutí Ústavního soudu byla tato lhůta zkrácena ze čtyř let na tři, tedy běh lhůty se počítá od konce zdaňovacího období, za které se podává daňové přiznání. Na základě tohoto rozhodnutí musely být zastaveny veškeré daňové kontroly zahájené po uplynutí této lhůty.

Dalším případem byl např. výklad generální plné moci. Dle zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků se plná moc, která nebyla přesně vymezena, pokládala za plnou moc neomezenou (generální). Takto byla napadena plná moc udělena zástupci jako "neomezená k zastupování v daňovém řízení". Krajský soud shledal, že z rozsahu plné moci nebylo možno jednoznačně určit, že plná moc je neomezená, protože daňových řízení může být během trvání zmocnění několik. Následně na toto rozhodnutí byl vydán metodický pokyn, ve kterém bylo uvedeno, že plné moci musí být přesně specifikovány a musí v nich být uvedeno, zda se jedná o neomezenou plnou moc pro všechny úkony nebo jen pro některá řízení.

3.4.3 Organizace práce

Problémy s organizací práce existují především na menších úřadech. Je zde zaměstnáno méně pracovníků, tito pracovníci musí spravovat více agend (běžně bývá například spojená agenda evidence daní a registrace). Počet pracovníků se odvíjí od počtu místně příslušných daňových subjektů. Pracovníci větších úřadů mají na starosti jednu agendu, které se mohou plně věnovat a prohlubovat svoje znalosti. Jejich větší specializace je také dána tím, že se zde spravuje více daňových subjektů, větší firmy, řeší složitější případy, ke kterým na menších úřadech nedochází. Tento stav je jedním z důvodů, proč se plánuje zrušení menších finančních úřadů.

3.4.4 Elektronická podání

Jak daňové poplatníky, tak i daňovou správu trápí vysoká administrativa. Každý úkon musí být podložen dokladem, ke každé změně v registračních údajích musí být vydán úřední záznam apod. Všechny písemnosti jsou evidovány a zakládány do elektronického spisu.

K usnadnění administrativy bylo umožněno od 01.10.2008 podávat písemnosti elektronicky. Daňový subjekt může poslat podání z domova, čímž se vyhne čekání v dlouhých frontách na finančních úřadech. Zavedení elektronického podání je přínosné

i pro pracovníky správce daně, jelikož takové podání lze nahrát do programu bez zdlouhavého typování jednotlivých položek, jako existuje u papírových podání.

Elektronická podání lze uskutečnit jednak prostřednictvím sítě Internet nebo na disketě.

V aplikaci Elektronická podání jsou k dispozici tyto elektronické formuláře:

- daňová přiznání
- souhrnné hlášení VIES
- žádosti o udělení přístupu do aplikace pro vrácení DPH z jiného státu EU
- žádosti o zřízení daňové informační schránky a nahlížení
- Přihláška k registraci pro fyzické osoby
- Přihláška k registraci pro právnické osoby
- Přihláška k registraci pro plátcovy pokladny
- Přihláška k registraci k DPH [16]

Vyplněný formulář opatřený uznávaným elektronickým podpisem je možno přímo z daňového portálu odeslat správci daně. Pokud je zaslán správci daně bez elektronického podpisu, musí být formulář vytištěn a doručen na finanční úřad do pěti dnů.

Tabulka 8: Počty elektronických podání v roce 2006–2010

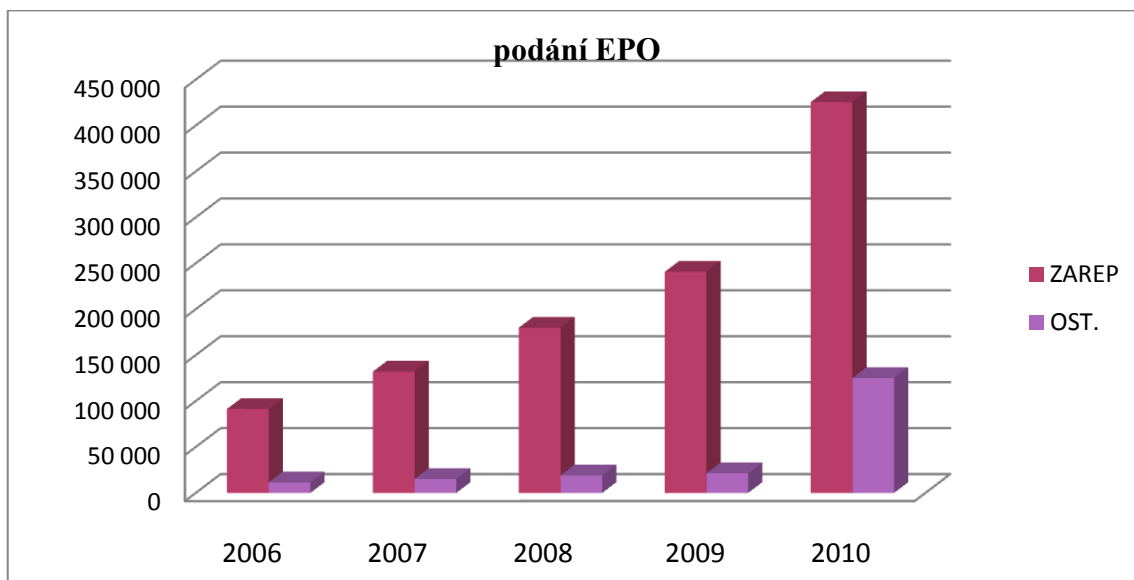
	2006	2007	2008	2009	2010
1)	91 408	132 115	179880	240718	425468
2)	11 458	15 154	19 082	21 331	125 053
Celkem	102 866	147 269	198 962	262 049	550 521

1) podání se zaručeným elektronickým podpisem

2) elektronické podání bez zaručeného elektronického podpisu

zdroj: Česká daňová správa [14]

Graf 1: Vývoj elektronických podání v letech 2006–2010

zdroj: vlastní zpracování na základě [14]

Z výše uvedeného grafu vyplývá, že možnost elektronického podání využívá čím dál více osob, i když nárůst je nižší než očekávaný. Nárůst nastal zejména u právnických osob. Fyzické osoby mají na výši elektronických podání jen malý podíl. Souvisí to s nejistotou těchto osob, zda podání bude včas a správně doručeno. Je to ovlivněno také s tím, že spousta osob neví o této možnosti nebo neznají cestu, jak se na daňový portál připojit.

Opatřením ke zvýšení počtu těchto podání je větší informovanost obyvatel s uvedením webové stránky, kde lze veškeré informace o elektronických podáních najít a to s využitím médií a tisku.

Problémem, který působí na efektivitu daňových řízení a zvyšuje administrativu, je také nepřebírání písemností nebo převzetí, ale v poslední den lhůty.

Tuto situaci zmírnil vznik datových schránek. Systém byl spuštěn do provozu dne 01.11.2009. Datové schránky jsou povinné pro právnické osoby, které jsou zapsány v obchodním rejstříku, a dále jsou zřízeny jakékoliv osobě podnikající nebo nepodnikající na základě vlastní žádosti. Do těchto schránek se doručují veškeré písemnosti. Pokud se do 10 dnů osoba, která má tuto schránku zpřístupněnou nepřihlásí, je písemnost považována za doručenou uplynutím lhůty. Vytvoření tohoto systému

přispělo k ušetření nákladů na poštovné, současné bylo zajištěno doručení písemnosti fíkcí.

Dalším usnadněním administrativy pro správce daní je to, že pokud není adresát u písemnosti, která je určena do vlastních rukou zastižen, je tato písemnost, po uplynutí desetidenní lhůty, vhozena do schránky a považována za doručenou uplynutím lhůty. Tato novinka platí od 01.07 2009. Dříve se takto nedoručitelné písemnosti vracely zpátky odesílateli. Pokud nebyla známa jiná adresa, byli správci daně povinni doručit písemnost veřejnou vyhláškou, která se vyvěšovala na úřední desce úřadu a obce, ve které měl adresát nahlášen svoje trvalé bydliště.

Problémem v daňové správě je také to, že práce přibývá, ale platové ohodnocení této skutečnosti neodpovídá. Naopak v rámci úsporných opatření se v roce 2011 snížilo finanční ohodnocení pracovníků a i v dalších letech se uvažuje o úsporách ve státní správě, což přispívá k nejistotě a ztrátě pracovní motivace.

4 Vývoj inkasa daňových příjmů

V poslední době se daňová správa potýká s problémem snížení inkasa a to zejména u daně z příjmů fyzických osob podávajících příznání a daně z příjmů právnických osob.

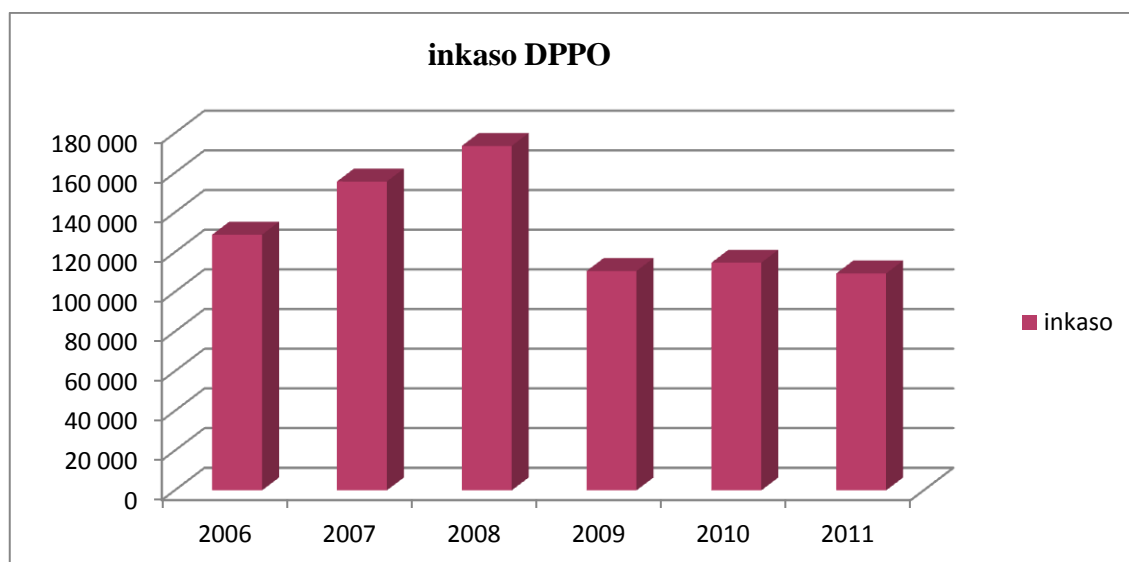
4.1 Daň z příjmů právnických osob

Tabulka 9: Vývoj inkasa 2006–2011 u daně z příjmů právnických osob v mil.Kč

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011
inkaso	128 865	155 674	173 590	110 543	114 746	109 312

zdroj: Česká daňová správa [15]

Graf 2 : Vývoj inkasa 2006–2011 u daně z příjmů právnických osob v mil.Kč.

zdroj: vlastní zpracování na základě [15]

Nejvyššího inkasa bylo dosaženo v roce 2008. Na příznivém vývoji se podílela rostoucí výkonnost české ekonomiky.

V roce 2009 došlo k výraznému poklesu inkasa. Tento pokles ovlivnily dopady celosvětové krize, které způsobily krach některých firem a nárůst daňových ztrát. V tomto roce došlo také k snížení daňové sazby z 21% na 20%.

V roce 2010 se snížila sazba daně z 20% na 19%, přesto došlo k mírnému nárůstu inkasa. Zvýšení bylo způsobeno především poklesem objemu vratek, které

představovaly rozdíl mezi celkovou výší daně z příznání za rok 2009 a zálohami zaplacenými v roce 2009. Vratky v roce 2010 poklesly z důsledku realizace protikrizových opatření, které se týkaly zavedení slev na sociální pojištění, zrychlení odpisů a novely insolvenčního zákona. Menší podniky zaměstnávající maximálně 5 zaměstnanců nemusely platit zálohy daně z příjmů. [14]

V roce 2011 došlo k mírnému poklesu inkasa díky nárůstu odečtu daňových ztrát z předchozích let, jako následků hospodářské krize.

V současné době se neuvažuje o zvýšení daňových sazeb u DPPO, aby se předešlo odcházení firem do daňových rájů.

Tabulka 10: Vývoj daňových sazeb daně z příjmů právnických osob 2006–2011

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011
sazba	24%	24%	21%	20%	19%	19%

zdroj: vlastní zpracování na základě [4, s. 68]

4.2 Daň z příjmů fyzických osob

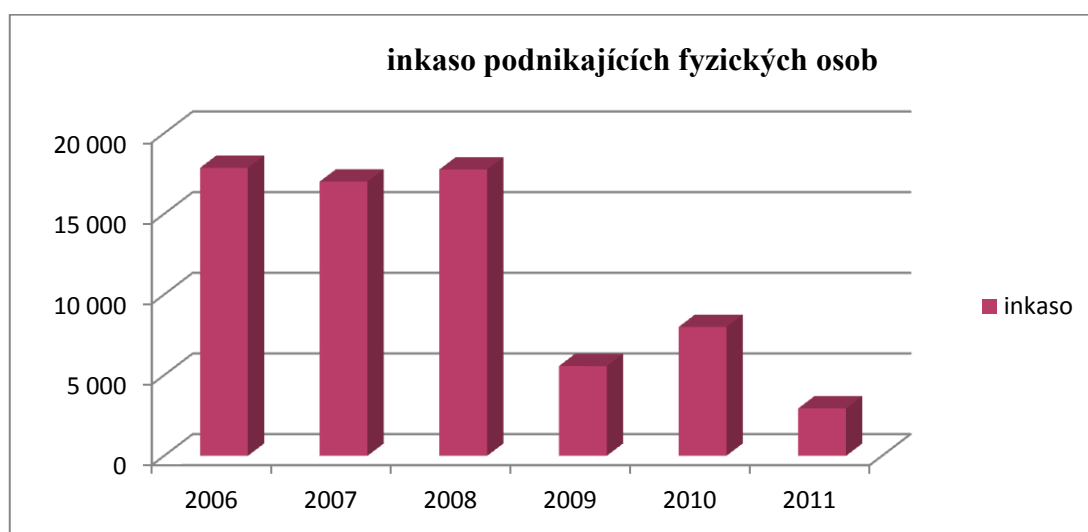
Daň z příjmů fyzických osob prošla během sledovaných let mnoha změnami. V roce 2005 byl schválen zákon č. 669/2004 Sb., kterým se změnil zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Novela zákona přinesla několik novinek jako zkrácení doby odepisování některého hmotného majetku, zvýšení limitu na uplatnění daňových výdajů pro pořízení osobního automobilu z 900 tis. Kč na 1 500 000 Kč. V této novele byl nově zaveden společný základ daně manželů, kteří vyživovali alespoň jedno dítě ve společné domácnosti. [14] Z tohoto důvodu došlo v roce 2006 k výraznému nárůstu počtu daňových příznání. Možnost uplatnění společného zdanění manželů využili zejména zaměstnanci, za které dříve odváděli zaměstnavatelé zálohy na daň. V roce 2008 byl institut společného zdanění manželů zrušen. Od 01.01.2008 byla dále zavedena jednotná 15% daňová sazba, byla zrušena minimální daň, která se odváděla od roku 2004 a byla zavedena superhrubá mzda, do které se zahrnuje sociálního pojištění a zdravotní pojištění placeného zaměstnavatelem za zaměstnance z jeho hrubé mzdy.

Tabulka 11: Vývoj inkasa daně z příjmů fyzických osob podávajících přiznání v letech 2006–2011 v mil.Kč

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011
inkaso	17 854	17 003	17 749	5 565	7 987	2 939

zdroj: Česká daňová správa [15]

Graf 3: Vývoj inkasa daně z příjmů fyzických osob podávajících přiznání v letech 2006–2011 v mil. Kč

zdroj: vlastní zpracování na základě [15]

V roce 2006 bylo inkaso nejvyšší v poměru se sledovanými roky z důvodů dobré ekonomické situace, vyšších příjmů, existence minimální daně a progresivní daně z příjmů. K výraznému poklesu došlo v roce 2009 a to díky ekonomickému poklesu, způsobenému celosvětovou krizí, dále díky paušálním výdajům a zavedení jednotné sazby. Výrazně se zvýšily počty daňových přiznání v souvislosti se zahájením insolvenčních řízení, počty žádostí o posečkání daně. Spousta podnikatelů využilo možnosti podat žádost o neplacení záloh nebo o stanovení záloh jinak z důvodu platební neschopnosti na základě přijatých protikrizových opatření.

Klesající trend pokračoval i v roce 2010. Tento vývoj ovlivnily dopady hospodářské krize a to zejména uplatňování vyšších částek daňových ztrát. Další příčinou bylo to, že došlo ke zvýšení paušálních výdajů, zvýšení daňového zvýhodnění na dítě, nárůst

odečtu úroků z bydlení a vyšší počet podaných daňových přiznání, které vykazovaly daňové bonusy rezidentů i nerezidentů.

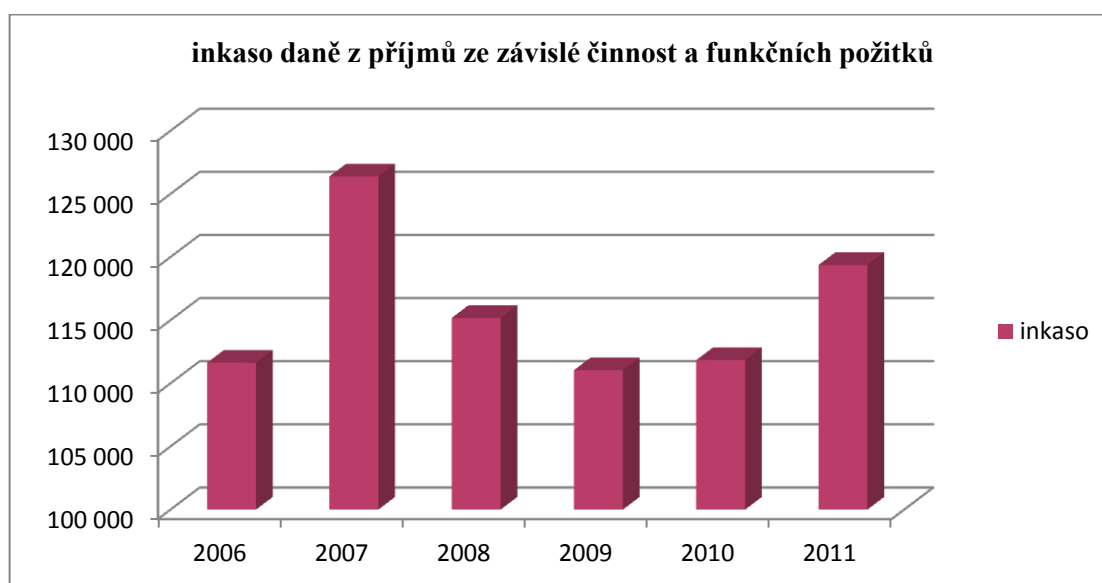
V roce 2011 došlo k poklesu opět díky výdajovým paušálům, daňového zvýhodnění na dítě, díky vyšším částkám uplatněných daňových ztrát z předchozích let a také větším množstvím podaných daňových přiznání z titulu daňových bonusů rezidentů i nerezidentů.

Tabulka 12: Vývoj inkasa u daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků za roky 2006–2010 v mil. Kč

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011
inkaso	111 633	126 388	115 180	111 042	111 842	119 373

zdroj: Česká daňová správa [15]

Graf 4 : Vývoj inkasa u daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků za roky 2006–2011 v mil. Kč

Zdroj:vlastní zpracování na základě [15]

U daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků byl nejvyšší přírůstek inkasa v roce 2007 a to z důvodu dobré ekonomické situace, která se odrazila ve vyplácení vyšších mezd. Další příčinou bylo to, že zaměstnanci, za které dříve podával přiznání zaměstnavatel si zpracovali přiznání sami, aby si mohli uplatnit výhody ze společného zdanění manželů.

V roce 2008 byl tento stoupající trend ukončen zavedením jednotné 15% daňové sazby, která byla výhodnější hlavně pro zaměstnance s vyššími příjmy. Snížení také způsobily legislativní změny především zvýšení slev na dani.

Rok 2009 byl nepříznivě ovlivněn příchodem hospodářské krize, inkaso v této době bylo nejnižší.

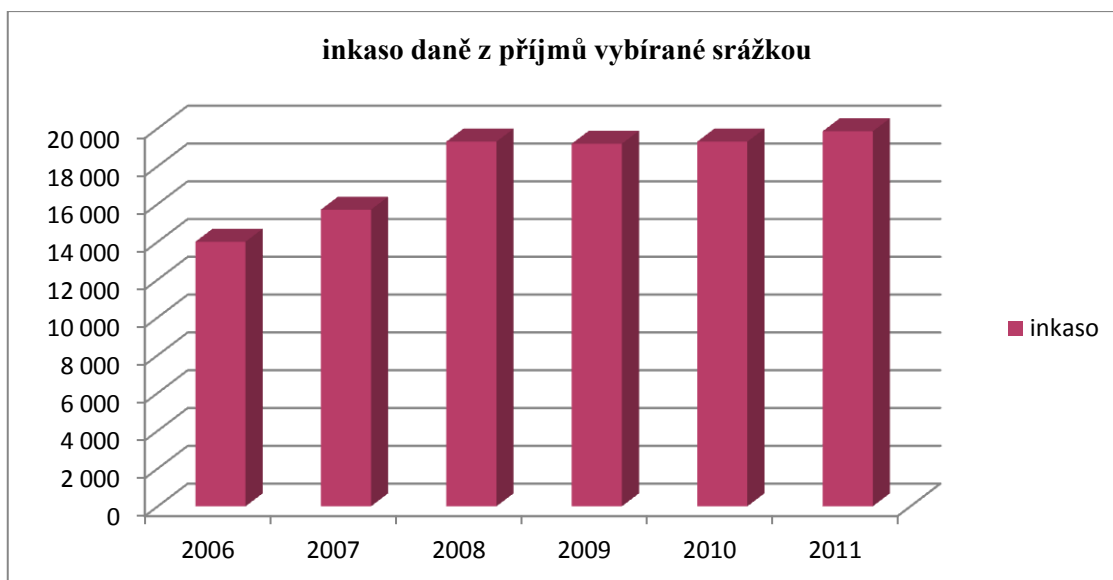
K mírnému zvýšení došlo v roce 2010. Nižší přírůstek způsobily především legislativní změny přijaté jako podpora podnikání a podpora rodin s dětmi. Tyto změny se týkaly zavedení mimořádných odpisů majetku, zvýšení výdajových paušálů, daňového zvýhodnění na vyživované děti (daňové bonusy).

Tabulka 13: Vývoj inkasa u daně z příjmů vybíraných srážkou podle zvláštní sazby za rok 2006–2011 v mil Kč.

rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011
inkaso	14 003	15 700	19 299	19 189	19 298	19 848

zdroj: Česká daňová správa [15]

Graf 5: Vývoj inkasa u daně z příjmů vybíraných srážkou podle zvláštní sazby za rok 2006–2011 v mil Kč.

zdroj: vlastní zpracování na základě [15]

U daně z příjmů vybíraných srážkou podle zvláštní sazby byl zaznamenán nejvyšší nárůst inkasa v roce 2007 díky ekonomickému růstu a zvýšením prostředků na výplatu dividend a podílu ze zisku.

V roce 2009 došlo jako u všech daních k poklesu inkasa. V roce 2010 inkaso vykázalo mírný přírůstek. Tento přírůstek byl způsoben nárůstem počtu krátkodobých pracovních příležitostí (dohody o provedení práce a dohody o pracovní činnosti). Snížil se také objem příjmů z úroků a z vkladů na bankovních účtech. [14]

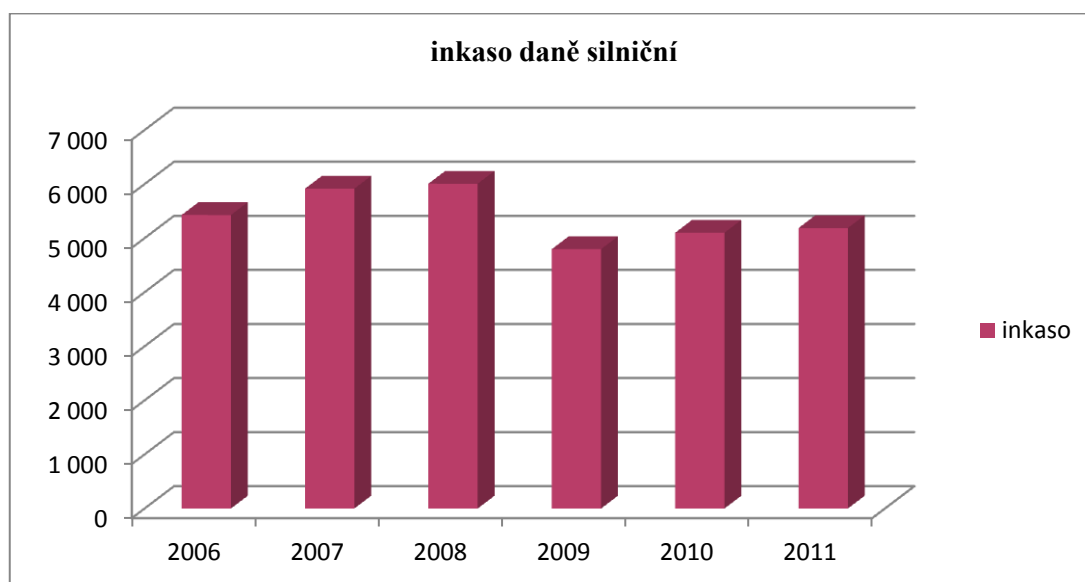
4.3 Daň silniční

Tabulka 14: Vývoj inkasa u daně silniční v letech 2006–2011 v mil. Kč

rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011
inkaso	5 428	5 915	6 007	4 796	5 100	5 187

zdroj: Česká daňová správa [15]

Graf 6: Vývoj inkasa u daně silniční v letech 2006–2011 v mil. Kč

zdroj: vlastní zpracování na základě [15]

V průběhu roku 2008 došlo ke změně legislativy. Od 01.01.2008 se může uplatňovat snížená sazba podle data první registrace vozidla v ČR nebo v zahraničí. Tato změna ovlivnila inkaso v roce 2009 jen mírně, na snížení měla vliv především ekonomická situace.

V roce 2010 a 2011 nastal mírný nárůst. Tento nárůst byl způsobem dalšími legislativními změnami jako navýšení daně u starších vozidel, snížení hranice největší povolené hmotnosti u vozidel určených k přepravě nákladů z 12 na 3,5 tuny. Určitý vliv mělo i používání výkonnějších vozidel, které jsou zdaňovány vyššími sazbami. [14]

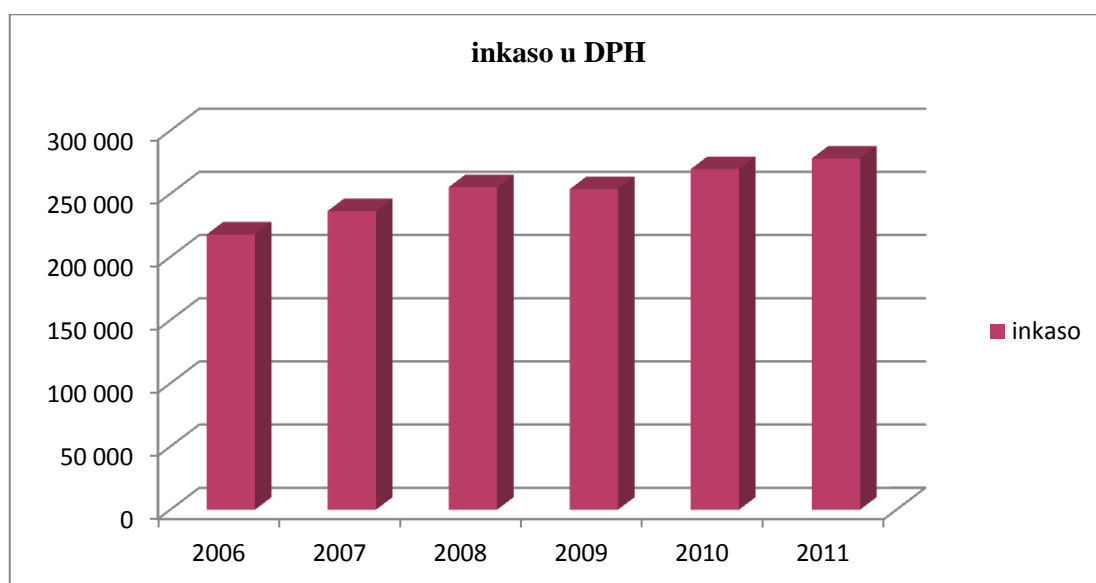
4.4 Daň z přidané hodnoty

Tabulka 15: Vývoj inkasa u daně z přidané hodnoty v letech 2006–2011 v mil. Kč

rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011
inkaso	217 784	236 385	255 190	253 612	269 547	277 889

zdroj: Česká daňová správa [15]

Graf 7: Vývoj inkasa u daně z přidané hodnoty v letech 2006–2011 v mil. Kč

zdroj: vlastní zpracování na základě [15]

Tabulka 16: Vývoj sazeb u daně z přidané hodnoty v letech 2006–2011

rok	základní sazba	snížená sazba
2006	19%	5%
2007	19%	5%
2008	19%	9%
2009	19%	9%
2010	20%	10%
2011	20%	10%

zdroj: vlastní zpracování na základě [14]

V roce 2008 došlo u daně z přidané hodnoty k legislativním změnám, které ovlivnily výši inkasa a to především zvýšení snížené sazby z 5% na 9%.

Od 01. 01. 2009 byl do zákona o DPH zaveden institut skupinové registrace. Jedná se o skupinu plátců daně z přidané hodnoty, za kterou vede účetnictví a podává daňová přiznání jeden zastupující člen. Od 01.04.2009 byl zrušen zákaz uplatnění odpočtu DPH při pořízení nového automobilu. Tyto dvě novinky, spolu s příchodem ekonomické krize, způsobily pokles inkasa v roce 2009.

V roce 2010 došlo k navýšení celostátního inkasa oproti předchozímu roku. Inkaso ovlivnilo zejména zvýšení snížené sazby daně z 9% na 10% a základní sazby z 19% na 20%. Příznivě se na inkasu projevil pokles daně z přidané hodnoty vrácené plátcům v jiných státech EU.

V roce 2011 došlo ke zvýšení inkasa zejména z důvodu zavedení institutu ručení a režimu přenesení daňové povinnosti jako prevenci daňových úniků.

Od 01. 01. 2012 došlo ke zvýšení snížené sazby z 10% na 14%. [7] Tato změna by mohla navýšit inkaso v dalších letech.

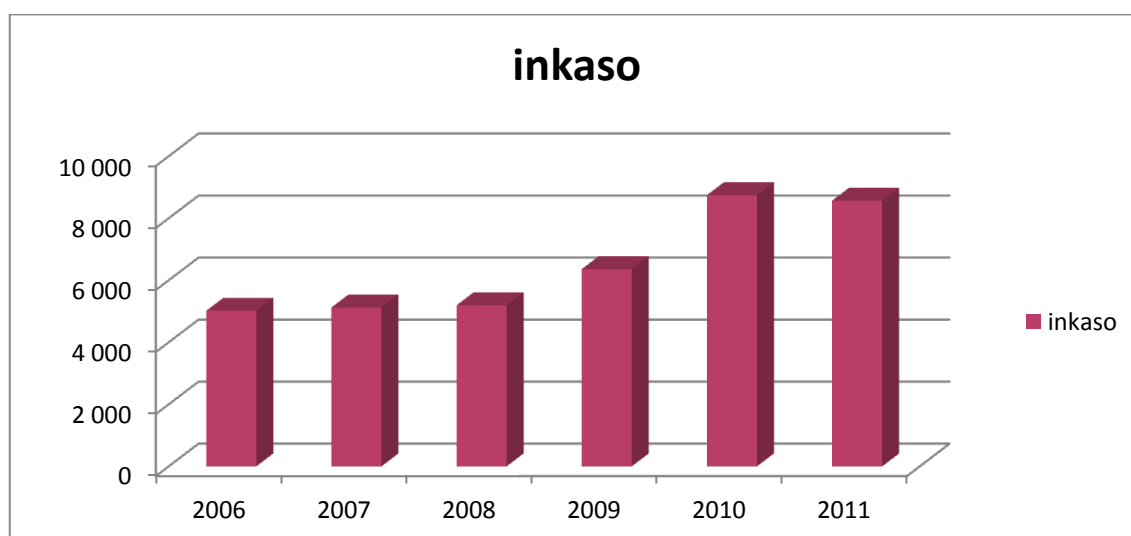
4.5 Daň z nemovitosti

Tabulka 17: Vývoj inkasa u daně z nemovitosti v letech 2006-2011 v mil. Kč

rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011
inkaso	5 017	5 123	5 195	6 361	8 747	8 568

zdroj: Česká daňová správa [15]

Graf 8: Vývoj inkasa u daně z nemovitosti v letech 2006-2011 v mil. Kč

zdroj: vlastní zpracování na základě [15]

Inkaso u daně z nemovitosti se zvýšilo zejména v letech 2009 z důvodu legislativních změn. Od 01.01.2009 přestalo být poskytováno osvobození novostaveb a staveb, u kterých bylo provedeno zateplení. V některých obcích byl nově uplatněn místní koeficient. [14]

V roce 2010 byly zdvojnásobeny základní sazby daně u všech pozemků a staveb, které příznivě ovlivnily inkaso v dalších letech.

V roce 2012 byl v novele zákona 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí zaveden termín zpevněných ploch. Jedná se o zpevněné plochy pozemků, které jsou užívány k podnikatelské činnosti.[21]

Zavedení tohoto druhu pozemku by mohlo v následujících letech příznivě ovlivnit inkaso daně z nemovitosti.

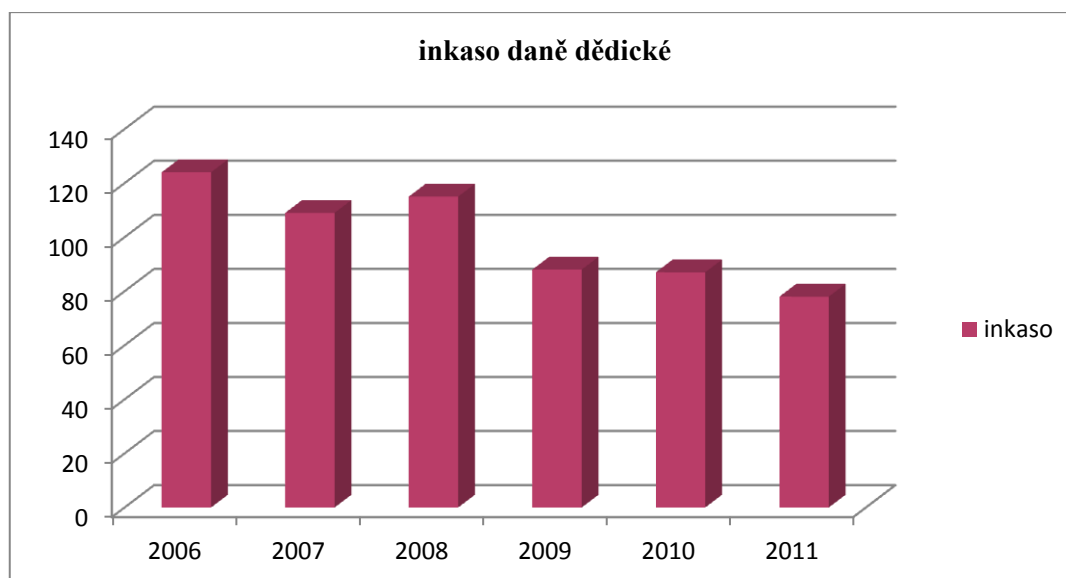
4.6 Daň dědická, darovací a z převodu nemovitosti

Tabulka 18: Vývoj inkasa u daně dědické v letech 2006-2011 v mil. Kč

rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011
inkaso	124	109	115	88	87	78

zdroj: Česká daňová správa [15]

Graf 9: Vývoj inkasa u daně dědické v letech 2006-2011 v mil. Kč

zdroj: vlastní zpracování na základě [15]

V roce 2006 bylo inkaso u dědické nejvyšší, v dalších letech došlo k mírnému poklesu, K výraznějšímu poklesu inkasa došlo v roce 2009 a to z důvodu novely zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, darovací a daně z převodu nemovitostí, kterou bylo osvobozeno bezúplatné nabytí majetku u osob zařazených v I. a II. skupině.

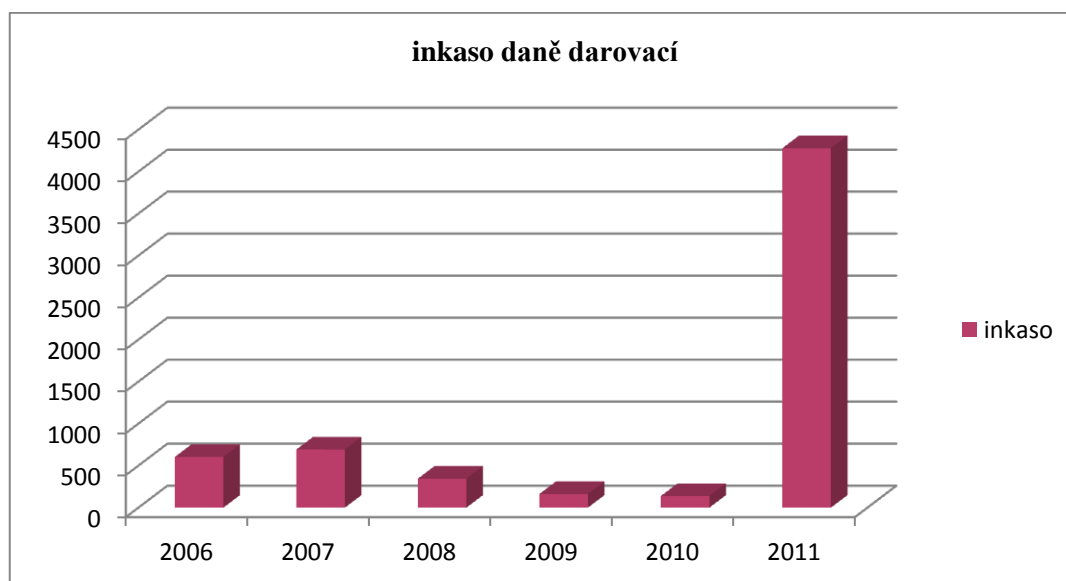
Do I. skupiny patří příbuzní v řadě přímé a manželé, do II. skupiny patří příbuzní v řadě pobočné (sourozenci, synovci, neteře, strýcové, tety a manželé dětí). [8]

Tabulka 19: Vývoj inkasa daně darovací v letech 2006–2011 v mil. Kč

rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011
inkaso	604	692	345	162	138	4 279

zdroj: Česká daňová správa [15]

Graf 10. Vývoj inkasa daně darovací v letech 2006–2011 v mil. Kč

zdroj: vlastní zpracování na základě [15]

U daně darovací došlo k výraznějšímu poklesu v letech 2009 a 2010 v důsledku novely zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, darovací a daně z převodu nemovitostí.

V roce 2011 došlo k výraznému nárůstu inkasa.

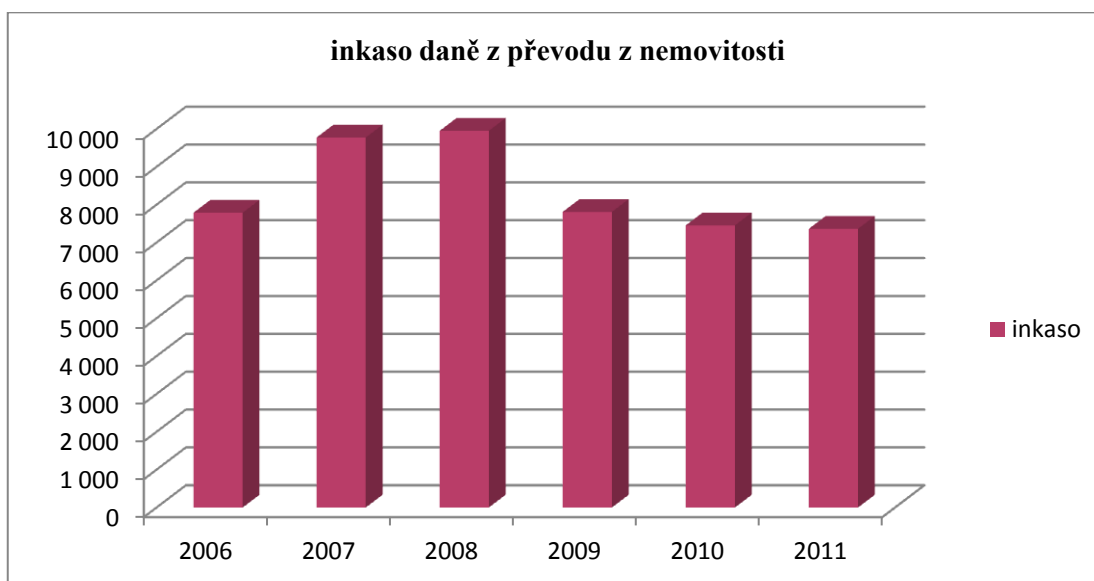
Toto navýšení zřejmě bylo způsobeno tím, že bylo zavedeno do předmětu daně bezúplatné nabytí povolenek na emise skleníkových plynů v letech 2011 a 2012 pro výrobu elektřiny v zařízení, které k 1. lednu 2005 nebo později vyrábělo elektřinu na prodej třetím osobám výrobcem elektřiny. [8]

Tabulka 20: Vývoj inkasa u daně z převodu z nemovitosti v letech 2006–2011 v mil. Kč

rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011
inkaso	7 788	9 774	9 950	7 809	7 453	7 362

zdroj: Česká daňová správa [15]

Graf 11: Vývoj inkasa u daně z převodu z nemovitosti v letech 2006–2011 v mil. Kč

zdroj: vlastní zpracování na základě [15]

U daně z převodu z nemovitosti byl nejvyšší nárůst inkasa v roce 2008. V dalších letech byl zaznamenán pokles. Příčinou tohoto vývoje byl pokles cen nemovitostí a snížení zájmu o koupi nemovitosti z důvodu nepříznivé finanční situace. Tento vývoj souvisel s hospodářskou krizí a jejími dopady.

4.7 Spotřební daně

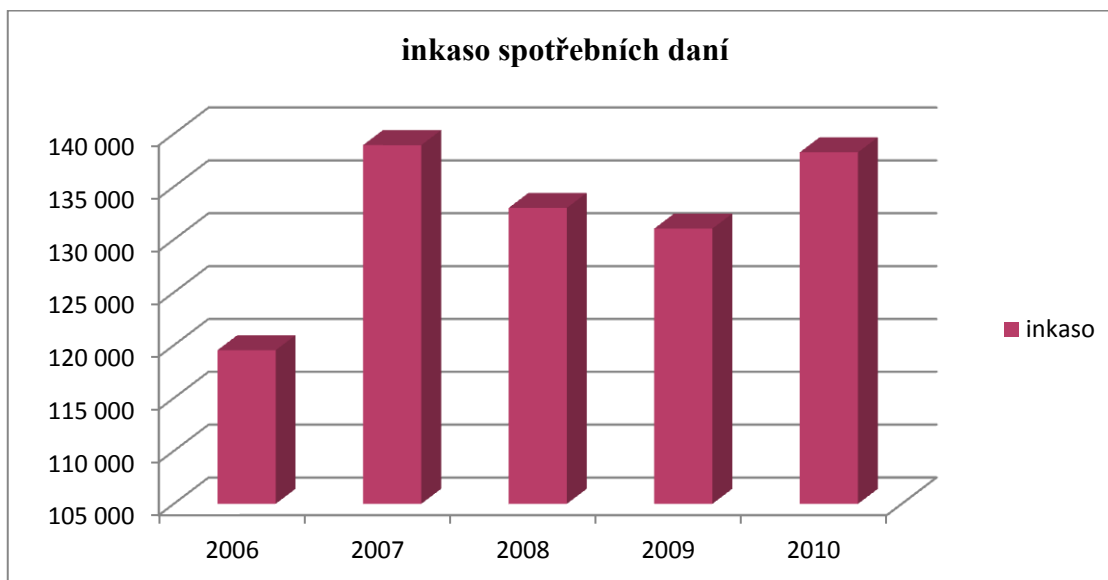
Mezi spotřební daně patří daň z minerálních olejů, daň z lihu, daň z piva, daň z vína a meziproductů a daň z tabákových výrobků. Do inkasa spotřebních daní se zahrnují i daně ekologické, kterými jsou daně ze zemního plynu a některých dalších plynů, daň z pevných paliv a daň z elektřiny. [11]

Tabulka 21: Vývoj inkasa spotřebních daní v letech 2006–2010 v mil Kč

rok	2006	2007	2008	2009	2010
inkaso	119 535	138 938	132 997	131 039	138 261

zdroj: Celní správa České republiky [11]

Graf 12: Vývoj inkasa spotřebních daní v letech 2006–2010 v mil Kč

zdroj: vlastní zpracování na základě [11]

U spotřebních daní došlo během sledovaných let k navyšování sazeb a to v roce 2008 a 2010. Nejvyšší inkaso celní úřady zaznamenaly v roce 2007 vlivem dobrého ekonomického vývoje. V roce 2008 byly zavedeny ekologické daně, ale i přesto došlo ke snížení inkasa. K této situaci přispělo zvýšení sazeb. Inkaso kleslo hlavně u tabákových výrobků. Příčina spočívala v přechodu kuřáků na levnější druh cigaret a doprodej zásob, které si obchodníci pořídili ještě před zvýšením sazeb.

Nižší inkaso v roce 2009 ovlivnila hospodářská krize. V roce 2010 došlo opět k navýšení sazeb a tím k přírůstku inkasa. Zvýšení sazeb ovlivnilo cenu výrobků, zejména pohonných hmot. Vysoké ceny pohonných hmot jsou jednou z příčin daňových úniků. Inkaso snižují také vratky z minerálních olejů používaných pro zemědělskou výrobu tzv. zelená nafta.

Příčinou poklesu inkasa většiny daní je také snížení spotřeby. Snížení spotřeby je způsobeno nepříznivou příjmovou situací obyvatel. Tato situace nastala z důvodu

zvyšování nezaměstnanosti následkem hospodářské krize, omezením nebo ukončením činnosti podnikajících osob a firem a také poklesem platů ve veřejném sektoru. Na spotřebu má jistě také nemalý vliv zvýšení snížené sazby u DPH z 10% na 14% od 01.01.2012, které způsobilo zdražení potravin léků, dětských plen, hromadné dopravy, služeb.

5 Připravovaná daňová reforma

V současné době se připravuje daňová reforma za účelem snížení rozpočtového deficitu. Návrhy, které byly vládou schváleny v létě, se změnily. Aktuální návrhy úsporných opatření pro rok 2013–2015 jsou tyto:

- Pro roky 2013–2015 bude zvýšena sazba u DPH u snížené i základní sazby o jeden procentní bod na 15% a 21%.
- U daně z příjmů fyzických osob bude pro roky 2013 až 2015 zavedena solidární přírážka k dani z příjmu fyzických osob ve výši sedmi procent z měsíčního příjmu nad sto tisíc korun. Měla by být zrušena superhrubá mzda a současná výše daně by se měla zvýšit z 15% na 20%.
- Výše výdajových paušálů zůstane zachována. U činnostech, které spadají do paušálů ve výši 40 %, bude výše paušálu omezena částkou 800 tisíc Kč u 30% částkou 600 tisíc Kč. Osoby využívající výdajové paušály nebudou moci využívat některé daňové úlevy. Zůstane zachována možnost využívat základní slevu na poplatníka a slevy pro tělesně postižené.
- Mělo by dojít ke zrušení daňové úlevy pro zemědělce, kterým je v současné době vrácena část spotřební daně z nafty tzv. zelené nafty.
- S účinností od roku 2013 se navrhuje zvýšit sazbu srážkové daně z 15% na 35% na příjmy zahraničních daňových rezidentů.
- Navrhuje se zavedení sazby 10 Kč na litr na tichá vína
- Pracující důchodci by neměli mít nárok na základní slevu na dani.
- Od roku 2013 by mělo dojít ke zvýšení daně z převodu nemovitostí z 3% na 4%. [27]

Pokud bude daňová reforma schválena v tomto znění, zvýšení DPH znamená další zdražování. Zvýšením daně z 15% na 20% z hrubé mzdy budou postiženi zejména zaměstnanci, kteří tuto změnu pocítí ve výši svojí mzdy a senioři. Z toho vyplývá, že lidé začnou ještě více omezovat svoji spotřebu nebo budou nakupovat v sousedních státech, především v Polsku a v Německu, kde je zboží levnější.

Jedním z bodů připravované daňové reformy je i projekt jednotného inkasního místa (JIM), který by mohl fungovat od roku 2014.

Zavedením JIM by se měl zjednodušit systém výběru daní, protože veškeré platby, které jsou příjmem veřejných rozpočtů by se měly odvádět na jeden účet a jednou platbou. Měla by se snížit administrativní zátěž, protože odpadne vyplňování velkého množství formulářů a veškeré záležitosti, které se týkají daní, cla sociálního a zdravotního pojištění se budou vyřizovat na jednom místě. [23]

Další reforma, která se týká daňové správy je snížení počtu finančních úřadů ze 199 na 14. Finanční úřady zůstanou v krajských městech, z ostatních úřadů vzniknou územní pracoviště. Na územních pracovištích by měla být zachována registrační a vyměřovací činnost. Ostatní agendy by se měly přesunout na finanční úřady v krajských městech s tím, že stávající pracovníci zůstanou na původních pracovištích, aby daňoví poplatníci nemuseli dojíždět, ohledně splnění svých daňových povinností, desítky kilometrů. Takto funguje v současné době oddělení dotací a oddělení státního dozoru, které se na krajské finanční úřady přesunuly od 01.01.2011.

Vedle těchto 14 úřadů bude působit specializovaný finanční úřad, který vznikl 01.01.2012 a pod který spadly velké subjekty, členové skupiny pro účely DPH s ročním obratem přesahujícím 2 miliardy Kč, banky, spořitelny a úvěrová družstva, pojišťovny. Dále by mělo vzniknout malé odvolací finanční ředitelství s celorepublikovou působností. Celá struktura bude zastřešena Generálním finančním ředitelstvím. [24]

Úsilí o centralizaci finančních úřadů se projevuje již delší dobu. Cílem je zlepšení výběru daní, lepší specializace pracovníků. V roce 2007 bylo zrušeno 23 menších finančních úřadů. Na stávajících místech byly vytvořeny pracoviště finančních úřadů, které byly definitivně zrušeny k 01.01.2010. Stěhování údajů daňových subjektů neproběhlo bez problémů. Problém nastal zejména u daně z nemovitosti z důvodu vlastnictví nemovitosti v katastru jak nástupnického úřadu, tak zrušeného úřadu. Po přestěhování údajů se záznamy nespojily, ale vytvořily se duplicitní záznamy.

Centralizace finančních úřadů může přinést i další problémy. Mezi krajským finančním úřadem a územními pracovišti se bude přenášet velké množství dat, což může způsobit snížení spolehlivosti přenosů a zpomalení informačního systému.

Poslední změna, která by měla proběhnout je důchodová reforma. Občané, kteří budou účastníky II. pilíře (tzv. opt-out), si budou moci na osobním účtu spořit prostředky tím, že odvedou část pojistného na důchodové pojištění (3 % z vyměřovacího základu) do II. pilíře. Odvod do I. pilíře (tzv. pay-go) se jim tedy sníží. K této částce však budou muset přidat další 2 % z vlastních prostředků. Celkově tedy bude výše odvodu činit 5 % z vyměřovacího základu. Do penzijního fondu bude možné dobrovolně vstoupit, ovšem poté již bude povinnost setrvat v něm až do důchodového věku. Penzijní společnosti budou povinně nabízet čtyři fondy (dynamický, vyvážený, konzervativní a státních dluhopisů) [25]

Opt-out budou spravovat finanční úřady, kde budou založeny osobní daňové účty pro zaměstnavatele a pro osoby samostatně výdělečně činné.

6 Závěr

Cílem práce bylo upozornit na hlavní problémy spojené s výběrem daní v ČR, analyzovat faktory jejich vzniku, porovnat sledované údaje ve vybraných letech. Práce vyústí ve shrnutí výsledků a posouzení budoucího vývoje s ohledem na plánovanou daňovou reformu.

Hlavní problémy s výběrem daní v ČR lze rozdělit do dvou částí a to na problémy ze strany daňových poplatníků a problémy na straně daňové správy.

Ze strany daňových poplatníků se jeví jako hlavní problém jejich snaha zaplatit na daních co nejméně a to formou legálních a nelegálních daňových úniků. Legální daňové úniky jsou umožněny zákonem a nabízí daňovým poplatníkům možnosti, jak ušetřit na daních. Jedná se zejména o výdajové paušály, slevy na daních, daňové bonusy, uplatňování odpisů a ztrát a rozdělování zisku na spolupracující osoby. Legální daňové úniky lze snížit legislativními opatřeními, snížením výdajových paušálů nebo splněním určitých podmínek při využití slev a daňových bonusů. Tento problém lze také snížit odstraněním nepřesností ve formulacích daňových zákonů.

Nelegální daňové úniky jsou spojeny s protiprávním jednáním. Jedná se o úmyslné porušování daňových povinností spojených s krácením daní nebo jejich úplnému neplacení. Jako opatření proti nelegálním daňovým únikům se jeví získávání informací o daňových subjektech, provádění místních šetření, spolupráce s jinými právníckými osobami nebo využívání veřejných databází. Nejvíce pozornosti je třeba věnovat plátcům, kteří obchodují s pohonnými hmotami.

Mezi další problémy ze strany daňových poplatníků patří odcházení do tzv. daňových rájů, kde je malé nebo žádné daňové zatížení. Opatřením je uzavírání mezinárodních smluv o dvojím zdanění a mezinárodních smluv o výměně informací. Od roku 2013, jak vyplývá z připravované reformy, bude plánováno zavést další opatření proti daňovým rájům a to zvýšení srážkové daně z 15% na 35%. Jako psychologický aspekt se jeví medializace tohoto problému.

Poslední problém ze strany daňových poplatníků, na který bych chtěla upozornit, je nedobytnost daňových pohledávek. K jejich snížení by mohlo pomoci zavedení trestní a majetkové odpovědnosti, zakotvení právních úkonů, jimiž se daňový subjekt zbavuje svého majetku, a zpřístupnění do centrálního registru účtů vedených u bank a přístupu do evidence zdravotních pojišťoven.

Na straně daňové správy se problémy týkají zejména neustálých legislativních změn, změn judikatury, organizace práce a malého množství podaných elektronických podání. Legislativní změny znesnadňují práci správcům daně tím, že všichni musí procházet neustálým proškolením, měnit dosavadní postupy, které by měly být podporovány včasnou aktualizací počítačových programů, ale bohužel vždy tomu tak není. Problémy v případě judikatury souvisí s vydáváním soudních rozhodnutí a následným vydáváním metodických pokynů, ale v určitém časovém zpoždění.

Organizace práce se týká hlavně menších finančních úřadů. Tento problém by měl být odstraněn plánovanou centralizací finančních úřadů.

Ke zvýšení počtu elektronických podání by měla přispět větší informovanost obyvatel s pomocí tisku a televize.

V práci jsem se dále zabývala vývojem inkasa ve vybraných letech. Ze zjištěných výsledků plyne, že nejvyšší inkaso bylo vybráno v roce 2007 díky dobré ekonomické situaci. K poklesu inkasa u většiny daní došlo v roce 2009 následkem světové hospodářské krize, která ovlivnila vývoj inkasa i v následujících letech. K nejvyššímu poklesu inkasa došlo zejména u daně z příjmu fyzických osob podávajících příznání. Příčinou tohoto poklesu je přijetí legislativních změn, zejména vysokých výdajových paušálů, slev na poplatníka, na děti a vyplácení daňových bonusů.

V připravované daňové reformě je uvedeno několik podstatných změn, které by mohly ovlivnit příjmy veřejných rozpočtů a to zejména zvýšení sazeb u DPH z 14% na 15% a 20% na 21% , které způsobí další zdražování veškerých výrobků. Na druhé straně se plánuje zvýšení daně z 15% na 20%, které povede ke snížení mezd zejména u zaměstnanců. Z uvedeného vyplývá, že se zřejmě sníží spotřeba nebo bude přesunuta do sousedních zemí, zejména do Polska a Německa, jako se již v současnosti děje.

Příprava jednoho inkasního místa a centralizace finančních úřadů by měla prospět ke zlepšení výběru daní, ke zvyšování specializace pracovníků daňové správy a odstranění složité administrativy. Tato transformace může přinést zlepšení pouze tehdy, pokud bude dokonale připravena, odzkoušena a bude připravena strategie na řešení možných problémů. Je potřeba poučit se z chyb, v důsledku kterých došlo k problémům při centralizaci úřadů práce.

Problémům s výběrem daní se dá také předejít informovaností žáků základních škol a seznamováním s daňovou problematikou např. formou her nebo jinými didaktickými pomůckami.

7 Seznam tabulek a grafů

Tabulka 1: Celkové příjmy státního rozpočtu v roce 2010 (v mld. Kč).....	14
Tabulka 2: Výdaje uplatněné v paušální výši (§ 7 odst. 7, § 9 a § 10 zákona o daních z příjmů)	28
Tabulka 3: Výpočet daňové povinnosti:	28
Tabulka 4: Výpočet daňové povinnosti:	29
Tabulka 5: Vývoj vymáhaných a vymožených daňových nedoplatků v letech 2006–2010 v mld Kč.....	31
Tabulka 6: Vývoj daňových nedoplatků jednotlivých daní v letech 2006–2010 v mil.Kč	32
Tabulka 7: Nejoblíbenější daňové ráje:	34
Tabulka 8: Počty elektronických podání v roce 2006–2010	37
Tabulka 9: Vývoj inkasa 2006–2011 u daně z příjmů právnických osob v mil.Kč	40
Tabulka 10: Vývoj daňových sazeb daně z příjmů právnických osob 2006–2011	41
Tabulka 11: Vývoj inkasa daně z příjmů fyzických osob podávajících přiznání v letech 2006–2011 v mil.Kč	42
Tabulka 12: Vývoj inkasa u daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků za roky 2006–2010 v mil. Kč	43
Tabulka 13: Vývoj inkasa u daně z příjmů vybíraných srážkou podle zvláštní sazby za rok 2006–2011 v mil Kč.....	44
Tabulka 14: Vývoj inkasa u daně silniční v letech 2006–2011 v mil. Kč.....	45
Tabulka 15: Vývoj inkasa u daně z přidané hodnoty v letech 2006–2011 v mil. Kč.....	46
Tabulka 16: Vývoj sazeb u daně z přidané hodnoty v letech 2006–2011	46
Tabulka 17: Vývoj inkasa u daně z nemovitosti v letech 2006-2011 v mil. Kč.....	47
Tabulka 18: Vývoj inkasa u daně dědické v letech 2006-2011 v mil. Kč	48
Tabulka 19: Vývoj inkasa daně darovacích v letech 2006–2011 v mil. Kč.....	49
Tabulka 20: Vývoj inkasa u daně z převodu z nemovitosti v letech 2006–2011 v mil. Kč	50
Tabulka 21: Vývoj inkasa spotřebních daní v letech 2006–2010 v mil Kč.....	51

Graf 1: Vývoj elektronických podání v letech 2006–2010.....	38
Graf 2 : Vývoj inkasa 2006–2011 u daně z příjmů právnických osob v mil.Kč.	40
Graf 3: Vývoj inkasa daně z příjmů fyzických osob podávajících přiznání v letech 2006–2011 v mil. Kč	42
Graf 4 : Vývoj inkasa u daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků za roky 2006–2011 v mil. Kč	43
Graf 5: Vývoj inkasa u daně z příjmů vybíraných srážkou podle zvláštní sazby za rok 2006–2011 v mil Kč.	44
Graf 6: Vývoj inkasa u daně silniční v letech 2006–2011 v mil. Kč.....	45
Graf 7: Vývoj inkasa u daně z přidané hodnoty v letech 2006–2011 v mil. Kč	46
Graf 8: Vývoj inkasa u daně z nemovitosti v letech 2006-2011 v mil. Kč.....	47
Graf 9: Vývoj inkasa u daně dědické v letech 2006-2011 v mil. Kč.....	48
Graf 10. Vývoj inkasa daně darovací v letech 2006–2011 v mil. Kč.....	49
Graf 11: Vývoj inkasa u daně z převodu z nemovitosti v letech 2006–2011 v mil. Kč.	50
Graf 12: Vývoj inkasa spotřebních daní v letech 2006–2010 v mil Kč	51

8 Seznam použitých zkratk

ADIS - automatizovaný daňový informační systém

DPH - daň z přidané hodnoty

DPFO - daň z příjmů fyzických osob

DPPO - daň z příjmů právnických osoba

EPO - elektronická podání

EU - Evropská unie

JIM - jednotné inkasní místo

VIIES - systém EU pro výměnu informací v oblasti DPH

9 Seznam použité literatury:

- [1] DVOŘÁKOVÁ, L. - KOBÍK, J. - MAREK, J. a kol. *Daně I.*, Edice „Vzdělávání účetních v ČR“. Praha: Bilance, 2000. 284 s. ISBN 80-86371-04-2
- [2] KOBÍK, J., KOHOUTKOVÁ, A. *Daňový řád s komentářem*. 1. vydání. Olomouc: ANAG, 2010. s. 18 – 19. ISBN 978-80-7263-616-7.
- [3] KUBÁTOVÁ, K. *Daňová teorie a politika*. 5., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010. ISBN 978-80-7357-574-8
- [4] PAVLÁSEK, V.; HEJDUKOVÁ, P. *Veřejné finance a daně v České republice*. Plzeň: NAVA 2010. ISBN 978-80-7211-360-6.
- [5] PEKOVÁ, J. *Veřejné finance úvod do problematiky*. 4. aktualizované vydání, Praha: ASPI a.s., 2008.s 346. ISBN 978-80-7357-358-4
- [6] VANČUROVÁ, A.; LÁCHOVÁ, L. *Daňový systém ČR 2010*. Praha: VOX, 2010. ISBN 978-80-86324-86-9
- [7] Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v platném znění
- [8] Zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí v platném znění
- [9] Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění

Internetové zdroje:

- [10] *Celní správa České republiky*. [online] Praha: Generální ředitelství cel. c 2009
[cit. 2012-04-20] Dostupný z WWW: <http://www.celnisprava.cz/cz/tiskove-zpravy/2011/Stranky/moravska-likierka-vymyslela-danove-perpetum-mobile.aspx>

- [11] *Celní správa České republiky*. [online] Praha: Generální ředitelství cel. c 2009 [cit. 2012-04-20] Dostupný z WWW: <http://www.celnisprava.cz/cz/statistiky/Vron%20zprvy/Informace%20o%20vysledcich%20cinnosti%20Celní%20správy%20ČR%20za%20rok%202010.pdf>
- [12] *Celní správa České republiky*. [online] Praha: Generální ředitelství cel. c 2009 [cit. 2012-04-28] Dostupný z WWW: <http://www.celnisprava.cz/cz/aktuality/Stranky/informace-o-nabyti-ucinnosti-novely-zakona-c-3112006-sb.aspx>
- [13] *Česká daňová správa*. [online] Praha: Česká republika. Generální finanční ředitelství. c 2006-2011 [cit. 2012-04-20] Dostupný z WWW: <http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/14473.html?year=0#book1>
- [14] *Česká daňová správa*. [online] Praha: Česká republika. Generální finanční ředitelství. c 2006-2011 [cit. 2012-04-20] Dostupný z WWW: http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/cds/Informace_o_cinnosti10.pdf
- [15] *Česká daňová správa*. [online] Praha: Česká republika. Generální finanční ředitelství. c 2006-2011 [cit. 2012-04-20] Dostupný z WWW: <http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/13879.html?year=0>
- [16] *Česká daňová správa*. [online] Praha: Česká republika. Generální finanční ředitelství. c 2006-2011 [cit. 2012-04-20] Dostupný z WWW: https://adisepo.mfcr.cz/adistc/adis/idpr_epo/epo2/uvod/vstup_expert.faces
- [17] ČTK. *Stát přichází ročně kvůli daňovým únikům až o 30 mld. Kč*. [online elektronický časopis] Deník.cz. Vltava-Labe-Press, a.s. 2005-2012 [cit. 2012-04-20] Dostupný z WWW: <http://www.denik.cz/ekonomika/stat-prichazi-rocne-kvuli-dano20120207.html>
- [18] HOVORKOVÁ, K. *Švarcsystém je od ledna nelegální, hrozí za něj vysoké pokuty*. [online] c 1999-2012. MAFRA a.s. [cit. 2012-04-28] Dostupný z WWW:

http://finance.idnes.cz/svarcsystem-je-od-ledna-nelegalni-hrozi-za-nej-vysoke-pokuty-p51-/podnikani.aspx?c=A120110_1713707_podnikani_zuk

[19] MIKULKA, M. Kabinet brojí proti daňovým rájům. "Velkých ryb se to ale nedotkne" [online elektronický časopis] *Hospodářské Noviny IHNE*D. c 1996 - 2012. ISSN 1213-7693 [cit. 2012-04-29] Dostupné z WWW: <http://byznys.ihned.cz/c1-55480150-kabinet-broji-proti-danovym-rajum-velkych-ryb-se-to-ale-nedotkne-obava-se-expert>

[20] *Ministerstvo financí ČR*. [online] Praha: Česká republika. Ministerstvo financí ČR. c 2005-2009 [cit. 2012-04-20] Dostupný z WWW: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/statni_zav_ucet_62819.html?year=PRESEN T#I

[21] *Ministerstvo financí ČR*. [online] Praha: Česká republika. Ministerstvo financí ČR. c 2005-2009 [cit. 2012-04-20] Dostupný z WWW: http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/legislativa_metodika_14391.html

[22] *Ministerstvo financí ČR*. [online]. Praha: Česká republika. Ministerstvo financí ČR. c 2005-2009 [cit. 2012-04-29]. Dostupný z WWW: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/tiskove_zpravy_68700.html?year=2012

[23] *Ministerstvo financí ČR*. [online] Praha: Česká republika. Ministerstvo financí ČR. c 2005-2009 [cit. 2012-04-20] Dostupný z WWW: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/dc_jim.html

[24] *Ministerstvo financí ČR*. [online] Praha: Česká republika. Ministerstvo financí ČR. c 2005-2009 [cit. 2012-04-20] Dostupný z WWW: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/ministr_videoblog_67588.html

[25] *Ministerstvo financí ČR*. [online] Praha: Česká republika. Ministerstvo financí ČR. c 2005-2009 [cit. 2012-04-20] Dostupný z WWW: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/duchodova_reforma_62395.html

[26] NĚMEC, J. MAŘÍK, M. ŠNÍDL, V. Jaké jsou nejoblíbenější daňové ráje, kde mizejí české firmy. [online elektronický časopis] *Hospodářské Noviny IHNE*D. 1996-2012. ISSN 1213-7693 [cit. 2012-03-26] Dostupné z WWW: <http://ekonom.ihned.cz/c1-54903190-pryc-z-ceska-kdo-muzes>

[27] *Vláda České republiky* [online] Praha: Vláda ČR. c 2009-2012.
[cit. 2012-04-14] Dostupný z WWW: <http://www.vlada.cz/cz/media-centrum/aktualne/usporna-opatreni-vlady-pro-roky-2013-az-2015-94630/>

Abstrakt:

BUŠKOVÁ, S. *Aktuální problémy spojené s výběrem daní v ČR*. Bakalářská práce. Plzeň: Fakulta ekonomická ZČU v Plzni, 64 s., 2012

Klíčová slova: výběr daní, daňoví poplatníci, daňová správa, daňová reforma

Bakalářská práce je zaměřena na aktuální problémy spojené s výběrem daní v ČR.

Cílem práce je upozornit na hlavní problémy ze strany daňových poplatníků i na straně daňové správy, analyzovat faktory jejich vzniku, porovnat sledované údaje ve vybraných letech a navrhnout možná řešení týkající se problematiky spojené s výběrem daní.

Problémy jsou posuzovány na základě prostudovaných informací z dostupných zdrojů a získaných zkušeností z vlastní praxe v daňové správě.

Závěr práce se týká shrnutí zkoumaných negativních jevů provázející výběr daní a posouzení dalšího vývoje s ohledem na plánovanou daňovou reformu.

Abstract:

Key words: tax collection, taxpayers, tax administration, tax reform

Bachelor work is concentrated on actual problems, which are connected with tax collection in Czech Republic.

The target of work is to notice on main problem from the side of the taxpayers and also from the side of the tax administration, to analyse the factors of its formation, to compare the monitor date in selected years and to propose possible solution to problems with the collection of tax.

The problems are judged on the basis of studied information from my own practice in tax administration.

The ending of work concern the summary of researched negative phenomenons which accompany tax collection and the appraisal of the next development with respect to planned tax reform.